

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
June 4, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 50 ct.

ANTRADIENIS - TUESDAY, BIRŽELIS - JUNE 4, 1996

Nr. 108

Baltijos prezidentai laišku kreipėsi į B. Clinton, ragindami priimti į NATO

Vilnius, birželio 3 d. (AGEP) — Baltijos šalių prezidentai praėjusią savaitę bendru laišku kreipėsi į Jungtinių Valstijų prezidentą Bill Clinton, kuriame reiškiamas viltis, kad jų valstybės netrukus galės prisijungti prie NATO ir kitų Vakarų sąjungos bei ekonominių ir politinių struktūrų.

Prezidentų laiška perduos Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, pirmadienį vykstantis į Berlyną susitikti su JAV valstybės sekretoriumi Warren Christopher. Ketvirtadienį prezidentas Algirdas Brazauskas laiško kopiją įteikė JAV ambasadoriui Vilniuje James Swihart. Laiško turinį iš esmės patvirtino Lietuvos Užsienio reikalų ministerija ir prezidentūros atstovai po to, kai ji atskleidė Estijos prezidento spaudos tarnyba.

Konfidencialaus laiško atpašakojimas sukėlė didelę nuostabą ir susirūpinimą Lietuvos prezidentūroje. „Prezidentų susitarimas dėl konfidencialumo buvo pažeistas; svarstome, ar tai buvo padaryta sąmoningai, ar per neapsižiūrėjimą“, kalbėdamasis su žurnalistu pasakė aukštąs Lietuvos prezidentūros atstovas. Pasak jo, dabar „mėginama padaryti išvadą, ką tai galėtų reikšti“.

Šiaurės Atlanto Bendradarbiavimo Tarybos (NATO) šalių atstovai pirmadienį ir antradienį Berlyne svarstys Europos saugumo architektūros klausimus. „Partnerystės varden talikos“ programos raidą ir kitas problemas.

Per susitikimą Vilniuje pereiną savaitę pasirašytame laiške, kuris, prezidentų susitarimu,

turėjo būti konfidencialus, Lietuvos, Latvijos ir Estijos vadovai nurodo, kad NATO narys būtų demokratijos Baltijos šalyse ir jų suverenumo bei draugiškų santykių su kaimynais užtikrinimui. Algirdas Brazauskas, Guntis Ulmanis ir Lennart Meri taip pat pabrėžia, kad Baltijos valstybės savo ruožtu stengiasi stiprinti savo gynybinę galią ir vystyti demokratiją.

Prezidentai laiške B. Clintonui pabrėžia, kad Baltijos valstybės NATO plėtimosi procese kur kas svarbesnis klausimas yra, kas taps naujais šios gynybinės sąjungos nariais, o ne kada tai įvyks. Jų nuomone, nė viena Vidurio ir Rytų Europos valstybė per NATO plėtimą neturi atsidurti neapibrėžtoje padėtyje, nes tai sukels grėsmę viso regiono saugumui.

Birželio 3 d. žiniomis, Estijos prezidentas Lennart Meri pareiškė apgailestavimą dėl „nesusipratimo“, kai spaudai buvo atskleistas konfidencialus trijų Baltijos šalių vadovų bendras laiškas JAV prezidentui Bill Clinton.

Lietuvos prezidentūros atstovai korespondentui sakė, kad Vilnių patenkina toks paaiškinimas, ir reiškė viltį, kad ateityje panašios techninės klaidos Taline nebesikartos.

Savaigalią atsiųstame laiške prezidentui Algirdui Brazauskui L. Meri, be kita ko, pabrėžia, kad Baltijos šalių reintegracija į Europos struktūras yra ilgas ir sunkus procesas, kurio metu lengviau yra veikti bendromis jėgomis. Savaigaliu metu jis dėl to paties ir skambino telefonu A. Brazauskui.

Laukdama NATO „Taip“, Lietuva ieško prieštankinės ir priešlėktuvinės technikos

Vilnius, gegužės 31 d. (AGEP) — NATO narys Lietuva galėtų laukti dar penkerius-astuonerius metus, sako Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius pasikalbėjime, spaudintame įtakingame JAV gynybos leidiniui „Defense News“, kurį davė praėjusią savaitę viešėdamas Vašingtone gynybos sekretoriaus William Perry kvietimu. Min. Linkevičius pasikalbėjimas paskelbtas gegužės 30 d. išėjusiame numery.

Tačiau, pasak L. Linkevičiaus, laukti Lietuva gali tik gavus aiškų pažadą, kad NATO durys jai tikrai nebus užtrenktos, net ir nepateikus į sąjungą

su „pirmąja banga“. Tokiai pozicijai akivaizdžiai pritarė ir JAV pareigūnai, priėmė L. Linkevičių, pažymi žurnalas.

Tuo tarpu Lietuvos kariuomenė, iki taps NATO dalimi, stengsis persitvarkyti ir atitikti Vakarų standartus, sako min. Linkevičius. Aprūpinant ginkluotąsias pajėgas, prioritetas teikiamas prieštankinei ir priešlėktuvinei ginkluotei greitojo reagavimo daliniams.

Tinkamai aprūpinti Lietuvos kariuomenę padeda ir JAV vyriausybė, šiemet tam skyrusi 1.25 milijonų dolerių, o kitais metais žadanti paramą dar padidinti, rašo „Defense News“.

Pašalinti iš Žurnalistų sąjungos

Vilnius, gegužės 28 d. (Elta) Už žurnalistinės etikos pažeidimus iš Lietuvos žurnalistų sąjungos pašalinti „Europos“ laikraščio vyriausiasis redaktorius Jaroelavas Banevičius ir šio laikraščio redaktorius Povilas Gončaras. Toks sprendimas padarytas antradienį sostinėje įvykusiam Lietuvos žurnalistų sąjungos prezidiumo posėdyje. Minėti žurnalistai nubauti už „sąmoningą ir sistemingą Tarpautinio bei Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodeksų nesilaikymą, kolegų šmeižimą“.

„Lietuvos žurnalistų sąjunga, taip pat Spaudos kontrolės valdyba ne kartą įspėjo juos dėl žurnalistinės etikos normų nepaisymo, grubių šio laikraščio išpuolių, žeminančių žmonių garbę ir orumą“, sakė Eltai Lietuvos žurnalistų sąjungos prezidiumo pirmininkas Rimoldas Eilunavičius. Jis priminė, jog „nedoros Europos žurnalistikos“ klausimai buvo keliami ir Lietuvos žurnalistų sąjungos suvažiavime, bet jie nieko nepakeitė.

Pasak R. Eilunavičiaus, žurnalistų sąjunga, seniai atsisirbusi nuo šio leidinio, jaučia

Gegužės 23 d. Vilniuje įvyko pirmasis susitikimas dvišalės Lietuvos ir Rusijos tarpvyriausybės komisijos prekybiniam-kultūriniam bendradarbiavimui plėtoti vadovų. Lietuvos pusę vadovauja užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, Rusijos pusę — vicepremjeras Aleksej Bolšakov. Šio vizito metu prezidentas Algirdas Brazauskas (kairėje) su Rusijos vicepremjere (dešinėje) kalbėjo ir apie Vištyčio ežero (Karaliaučiaus srities pasienyje su Lietuva) priklausomumo. Lietuvos pateiktos iš oro darytos ežero nuotraukos buvo stiprus argumentas, brėžiant sieną, ežerą priskirti Lietuvai.

V. Plečkaitis siūlo lenkų partijos vadą patraukti į teismą už šmeižtą

Vilnius, gegužės 31 d. (AGEP) — „Už aiškiai melagingos informacijos apie Lietuvą skleidimą“ baudžiamojamą atsakymą bėgama būtų patraukti Lietuvos Lenkų rinkimų Akcijos pirmininką Janą Senkevičių, pareiškė socialdemokratas Vytautas Plečkaitis, Seimo Lietuvos ir Lenkijos parlamentinės grupės pirmininkas, spaudos konferencijoje penktadienį. Jis pabrėžė, kad J. Senkevičius veikia ne naudindamas Lietuvos ir Lenkijos santykių vystymui ir kenkia abiejų šalių europinei integracijai.

Vytautas Plečkaitis citavo J. Senkevičiaus „begalę melagingų teiginių“, pasakytų spaudos konferencijoje Varšuvoje apie neva Lietuvoje kuriamą etniškai vieningą valstybę, tautinių mažumų lituanizavimą, tai, kad plečiant Vilnių lenkai neva turės mokėti dešimt kartų didesnius mokesčius už žemę, kad švietimo ir mokslo ministro potvarkiu „eliminuojama iš mokyklų lenkų kalba“ ir kitus.

V. Plečkaitis nuomone, į tokius skleidžiamus melagingus pasisakymus turėtų kuo greičiau reaguoti ir aukščiausioji

Lietuvos valdžia. „Tokie melagingi pareiškimai, kai viskas apverčiama aukštyn kojom, turėtų sulaukti atsakymo aukščiausiu lygiu“, sakė Seimo narys. Jo nuomone, šalys galėtų pasikeisti ir notomis.

Susmarkėjusius Lenkų Rinkimų Akcijos išpuolius Plečkaitis sieja su prasidėjusia rinkimų kampanija. „Lenkų rinkimų Akcija neturi ką pasiūlyti rinkėjams, todėl politizuoja socialinius-ekonominis santykius“, sakė Lietuvos ir Lenkijos parlamentinės grupės pirmininkas. Jo nuomone, tokios jėgos gyvena tik iš oro „sukelti konfliktą tarp Lietuvos ir Lenkijos“.

V. Plečkaitis sakė, kad sekmdienį į Lenkiją vyksta Lietuvos parlamentarų grupė, kuri susitiks su Lenkijos Seimo Lietuvos-Lenkijos grupė bei Lenkijos parlamento vadovybe. Lietuvos grupės vadovas sakė, kad susitikime bus keliamas klausimas dėl vis glaudesniems abiejų šalių santykiams priešiško organizacijų veiklos.

Skandalas dėl amb. N. Prielaidos atšaukimo

Vilnius, gegužės 31 d. (AGEP) — Prezidentas Algirdas Brazauskas penktadienį atšaukė savo ankstesnį, tą pačią dieną pasirašytą dekretą, kuriuo buvo atleistas ambasadorių Narcizą Prielaidą iš Lietuvos nuolatines misijos prie Jungtinių Tautų biuro Genevoje vadovo pareigų.

Dekretą dėl 76-erių metų diplomato atšaukimo prezidento kanceliarija išplatino prieš pietus, tačiau po pietų prezidentas spaudos atstovė pranešė, kad A. Brazauskas savo paties dekretu panaikino kitą dekretą. Toks atvejis pirmas nuo prezidento išrinkimo 1993 m. vasario mėnesį.

Diplomato atšaukimo prašė Užsienio reikalų ministerija. Tam pasipriešino prezidento patarėjai, tačiau laiku nesuskubo pasirūpinti, kad pirmasis dekretas nebūtų paskelbtas. Šio skandalo šešėlis gali kristi ant prezidento kanceliarijos vadovo Andriaus Meškauskio.

Ambasadorius N. Prielaidą vadovauja misijai Jungtinių Tautų skyriuje Genevoje nuo 1992 metų. 1993 m. jam suteikt

tas nepaprastojo ir įgaliojoto ambasadoriaus rangas. Iki diplomatinio darbo Lietuvos Respublikai N. Prielaidą, nuolat gyvenęs Vakaruose, vadovavo Sveikatos ir Lietuvos Bendruomenė.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos atstovai teigė, jog nauja kandidatūra į misijos vadovo vietą dar nėra parinkta. Ministerija nebuvo viešai reikšusi nepasitenkinimo N. Prielaidos darbu, tačiau jos atstovai pokalbiuose su korespondentais yra užsiminę, kad jo tarnybos kokybė yra viena atšaukimo priežasčių.

Panaikinamos priemokos pensininkams

Vilnius, gegužės 30 d. (BNS, AGEP) — Laikiniosios 20 litų priemokos pensininkams naikintos nuo birželio 1 d., patikslina vyriausybės atstovas spaudai. Panaikinti priemokos numatoma vyriausybės posėdyje trečiadienį.

Priemokos buvo įvestos pernai spalio 1 d. kaip kompensacija už šildymą. Buvo planuota jas mokėti tik septynis mėnesius. Kas mėnesį buvo išmokama po 10.5 milijonų litų priemokų. Nėdribantys pensininkai ir asmenys, kuriems valstybės pensija ar mėnesinė kompensacija kartu su priemoka buvo ne didesnė kaip 200 litų, gaudavo 20 litų priemoką.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Dešimtmečio ekologinė katastrofa Lietuvos pajūrio labai neužteršė

Vilnius, gegužės 31 d. (AGEP) — Iš Karaliaučiaus srities į Lietuvą atplaukęs mazutas neužteršė pagrindinių Lietuvos kurortų pajūrio. Iki poilsiautojų antplūdžio turėtų būti išvalytos ir labiausiai nukentėjusios Neringos bei Klaipėdos pakrantės, teigia Lietuvos gamtos augininkai.

Kaip korespondentui sakė Aplinkos apsaugos departamento Klaipėdos regiono agentūros direktoriaus pavaduotojas Laimutis Skridaila, savaitės pradžioje iš Karaliaučiaus srities atplaukę teršalai buvo išmesti ties Nida, Pervalka ir Juodkrante, užteršta ir Kuršių Nerija ties Klaipėda. Iš viso, pasak Skridailos, yra užteršta apie 40 kilometrų Lietuvos pajūrio nuo Karaliaučiaus srities sienos iki Klaipėdos antrosios jūrų perkėlos. Mazutas susikaukęs 2-3 metrų pločio juostoje prie kranto laisvas ar net delno dydžio dėmėmis. Didžiausi plėmai kas metrą kaupiasi ties Karaliaučiaus srities ir Lietuvos siena, toliau, pasak L. Skridailos, mazuto teršalų tankumas yra 5-6 gabalai šimtame metrų.

Palangos, Šventosios ir Klaipėdos pliažai kol kas švarūs, ir aplinkosaugos specialistai tiki,

si, kad daugiau teršalų į Lietuvos teritoriją nebus išmesta.

Lietuvos specialistų vertinimu, į Lietuvos pakrantę yra išskauta tik kokios 4 tonos mazuto, kai tuo tarpu Karaliaučiaus srityje teršalų kiekis siekia net 150 tonų. Todėl Rusijos specialistai šį mazuto išsiliejimą laiko didžiausia per pastaruosius dešimt metų ekologine katastrofa.

Manoma, kad mazutas išsiliejo prieš porą savaičių per tanklaivio avariją arba koks nors tanklaivis, kilus audrai, išpylė jo perteklių. Pagal daugelį požymių specialistai mano, kad mazutas — importinis.

Šią savaitę ne taip stipriai nukentėjusiame Lietuvos pajūryje jau vyksta valymo darbai. Neringos mokiniai ir įvairių organizacijų atstovai rankomis renka mazuto gabalus ir veža į miesto savartyną. Kaip sakė Neringos miesto savivaldybėje, Nidos paplūdimys jau yra apvalytas, o iki poilsiautojų atvažiavimo švari bus ir likusi pajūrio dalis.

Klaipėdiečiams išsivalyti prireiks dar mažiau pastangų. Šios teritorijos teršalus surinkti įpareigotos pliažos valytojos.

Šventosios uostas bus atstatytas

Vilnius, gegužės 27 d. (AGEP) — Šventosios uosto atstatymo komisija pakartotinai siūlo atstatyti Šventosios uostą, paskiriant jį turizmui ir žvejybai. Tačiau komisija nutarė pasiūlyti Klaipėdos jūrų uosto plėtros tarybai rezervuoti maždaug 200 hektarų plotą nuo Latvijos sienos iki Šventosios. Šios pajūrio teritorijos siūloma neužstatyti jokiais statiniais, kad ateityje būtų galima pastatyti didelį uostą. Būtinę terminalas šiai idėjai netrukdytų, nes jo statiniai bus kiek toliau nuo jūros kranto.

Gegužės 24 d. Klaipėdoje posėdžiavusi Šventosios uosto atstatymo komisija svarstė du alternatyvius uosto sutvarkymo projektus, tačiau nutarė grįžti prie ankstesnio savo sprendimo tik minimaliai atstatyti uostą.

Kauno bendrovė „Pramprojekta“ pateikė projektą pastatyti visiškai naują uostą minėtoje 200 ha teritorijoje, o bendrovė „Urbanistika“ siūlo smarkiai išvystyti esamą uostą, plečiant jį tiek į jūrą, tiek į miestelio pusę. Komisija kol kas atmetė abu projektus ir apsisprendė ties „Pramprojekto“ paruoštu trečiuoju pasiūlymu — sutvarkyti dabartinį uostą, pasakė komisijos pirmininkas, susisiekimo ministerijos sekretorius Česlovas Norkus, kalbėdamasis su korespondentu. Tvarkant uostą, jis bus pagilintas, pastatytas šiaurinis molas, restauruotas bei pailgintas pietinis molas ir sutvarkytos krantinės. Į atstatytą Šventosios uostą galės iplaukti jachtos, turistiniai bei nedideli žvejų laivai. Galutinis uosto sutvarkymo projektas turėtų būti paruoštas po mėnesio. Tik tuomet bus aiški darbų kaina.

Šventosios uosto atstatymo komisijoje yra susisiekimo, statybos ir urbanistikos, aplinkos apsaugos ministerijų, Klaipėdos jūrų uosto, Palangos miesto vadovai, mokslininkai, projektotojai.

Šventosios uostas buvo pradėtas statyti 1939 m., tačiau prasidejus karui darbai nutrūko. Po karo uosto statyba nebuvo tęsiama, nors žvejų laivai dar kelis dešimtmečius juo naudojosi. Aštuntajame dešimtmetyje Šventosios uostas visiškai apmirė.

KALENDORIUS

Birželio 4 d.: Vincentas, Biržis, Dausprungas, Deimena.

Birželio 5 d.: Sv. Bonifacas (Vinfidas), vysk., kankinys (680-754 m.); Marcija, Dauga, Kontautas.

Pramonininkų siūlymus žadama įgyvendinti iki Seimo rinkimų

Vilnius, gegužės 28 d. (AGEP) — Dauguma Lietuvos Pramonininkų Konfederacijos tarybos siūlymų vyriausybei ir Seimui bus įgyvendinti iki Seimo rinkimų, teigia pramonės ir prekybos ministras Kazimieras Klimas.

Paklaustas apie kreditinių lėšų trūkumą bankuose bei bankininkystės sistemos pertvarkymą, ministras pažymėjo, kad „dėl pinigų drebėjimo, kol šalyje nebus įsteigti užsienio bankai“.

K. Klimas sakė, kad bus sumažinta skaičiuojamų delpingųjų norma, įvestas nulinis pelno mokestis užsienio investicijoms. Jo nuomone, kitų imonių pelno mokestis turi neriboti 10%, tačiau tokią normą turi tvirtinti Seimas.

Pramonininkų reikalavimą pramonei ir smulkiam verslui skirti 50% užsienio paskolų, nors dabar pramonė ir prekyba sukuria 49% nacionalinio produkto, ministras pavadino kol kas neįgyvendinamu siūlymu. Nerealu, kad šis Seimas priims nevalstybinių pensijų fondo įstatymą ar radikaliai pakeis mokesčių sistemą.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

AKMENYS, KURIE ŽLUGDO PAMATUS

LEONIDAS RAGAS D.D.S.

Dantistų paskirtis yra rūpintis ne vien tik savo pacientų, bet apskritai visų žmonių burnos sveikata, kad dantys ilgiau tarnautų: ruoštu maistą tolimiesiems virškinimui, padėtų diktacijai, išlaikytų veido bruožus ir taip prisidėtų prie geresnės savijautos. Tačiau tą pasiekti dažnai kelia užstoja dantų akmenys, kurie daug prisideda prie priedandžio ligų.

Susipažinkime su tomis ligomis bent paviršutiniškai: Amerikoje vadiname jas **periodontito** (aplink dantų) ligomis; Europoje ir Lietuvoje: **parodontito** (šalia danties) ligomis, grynai lietuviškai vadiname **priedandžio** ligomis.

Jos atsiranda šiuose audiniuose: dantenose (dantų smegenyse), alveoliniam kaule (žandikaulio dalis, kur yra dantys), dantų raištyje (tarp kaulo ir šaknies) ir dantų šaknį dengiančiame sluoksnyje — **cementum**. Yra dvi rūšys: **gingivitas** — dantenų uždegimas ir **periodontitas** (parodontozė), kai gingivitas plečiasi giliau ir apima kaulą. Pas jaunuolius būna dar ir trečioji rūšis: **juvenilė periodontozis**, kuri yra ne uždegimo, bet degeneracijos forma.

Priedandžio ligų požymiai: patinimas ir kraujavimas minkšto audinio, nykimas alveolinio kaulo, dantų klidėjimas, dantenų smukimas, pasišalinimas nuo dantų, laisvos dantenos su

didejančiais tarpais (pockets), kuriuose neretai randasi pūliai. Yra lokalinės (vietinės) ir bendros priežastys.

Vietinės (lokalinės): minkšti ir kieti dantų apnašai, nelygūs kamdams, kreivi dantys, prilindęs maistas, nepakankamai tiksliai pritaikytos plombos bei karūnėlės, alsavimas per burną.

Bendros (systemic) organizmo priežastys: vitaminų ir maisto trūkumas (vit. C-scurvy), kraujo ligos, kaip leukemija, alergijos, liaukų sutrikimas (cukraligė, laikinai nštumo metu), vaistai (diclantin nuo epilepsijos), rūkymas, dvasinė įtampa. Kai kurios priežastys yra sunkiai ar visai neišvengiamos, tačiau kitos, pvz., rūkymas, įtampa, minkšti ir kieti dantų apnašai yra, reikalui esant su dantisto pagalba galimi bent iš dalies kontroliuoti.

Kad būtų sutrūkinėtos bakterijų kolonizacijos, reikia minkštus dantų apnašus pašalinti po kiekvieno valgio, vartojant įvairius prietaisus: dantų šepetuką, tarpdantinius pravalymo medinius ar guminius krapštukus, flosą/siūlą, vilnonį ar dirbtinį siūlą, tarpdantį šepetėlį, elektrinį dantų šepetuką, skalavimo/irigavimo prietaisus, pvz., „Water-Pik“, apnašus atsukti tabule, mediniu ar skystu t.t. Nepašalinus minkštų apnašų sukalkeja, tampa kietais. Juos pašalina dantistai arba burnos ertmės higienistai ir tai reikia atlikti reguliariai, dažniausiai kas 6 mėnesius. Tų apnašų nuodugni toksinai sukelia uždegimą priedandžio audiniuose ir, tam procesui besiplečiant, atsiranda vis didesni tarpai tarp dantų ir dantenų — tai parankūs lizdai ir už akmenų likusios bakterijos jaučiasi saugiai, nes prie jų beveik neįmanoma prieiti — maisto joms ten apšči, kūno temperatūra ideali. Besimaitindamos jos gamina pašalinius produktus, pūlių pavidalu.

Tie priedandžio negalavimai yra nuo seniausios senovės, kaip matyti iš Neanderthal laikų beveik pusės milijono metų senumo iškastų žmogaus žandikaulių. Savo bendro profilio praktikoje matau kas kasdien visokiais laipsniais. Prieš porą dienų 35 metų jaunuoliui plyšo galva nuo skausmo — buvo, anot jo, „pasiruošęs prarasti pusę dantų“. Pasirodo, reikėjo tik vienu mostu nuo danties pašalinti apaugusius apnašus (dantų akmenis) ir pūliai praveržė lyg tvenkinys per suirusį pylimą. Kankinantis skausmas akimirksniu ding! Užtat yra svarbu su tokiom bacilom kovoti, neleisti jom įsilaikyti, ypač burnoje.

Smagu matyti, kad Lietuvoje dabar jau rūpinasi tais burnos negalavimais, vykdoma stomatologinių ligų profilaktika, yra ruošiami naujos profesijos specialistai burnos higienistai.

gramą, jau daug kas įgyvendinta Lietuvoje. To rezultatas: mažesnis perinatalinis mirtingumas, geresnė naujagimių ir motinų sveikatos priežiūra. Visiškai pasitvirtino Lietuvoje trijų lygių gimdymo skyrių organizacija. UIC dideli įspūdį padarė, kad čia praktikoje įgyvendinama naujausi medicinos pasiekimai. Yra didelė atsakomybė už ligoninių sveikatą, gera darbo organizacija. Be to, čia atliekamas platus mokslinis darbas, nuolat visuose lygiuose vyksta kvalifikacijos kėlimas. Visa tai stengiuosi įgyvendinti Klaipėdoje. Visu pirma tai gimdymo priežiūros tobulinimas. Įgijau patyrimo, kaip geriau įvertinti vaisiaus būklę. Yra kai kurių skirtumų, priimtą gimdymą Cezario pjūvio operacijos technikoje. Ypač buvau nustebintas prof. dr. Andrew Brill laparoskopiniu ir histeroskopiniu operacijų atlikimu. Tai tikras savo srities virtuozas. Tariamės su juo apie tolimesnį bendravimą. Patobulinsime ir neišnešiotų naujagimių slaugą.

— **Susipažinkite su pagrindiniais Lithuanian Mercy Lift (LML) nariais, daugiausia Amerikoje gimusiais lietuviais, kurie tarpusavyje kalbasi lietuviškai ir angliškai. Ar paliko kokį įspūdį?**

— Pirmiausia norėčiau pasakyti, kad tik su LML, konkrečiai Pranės Šlutenės pagalba, esu čia ir galiu pasiimti tą naująją medicinos patyrimą. Kasdien jaučiu rūpestį ir paramą. Sužavėtas šios organizacijos

Kazlų Rūdoje š.m. balandžio 28 d. kun. Tadas Vallianus aukoja pirmąsias jaunimo ir moksleivių Mišias.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

PANAIKINUS CELIBATĄ, KUNIGŲ NEPADAUGĖTŲ

Vorarlbergo vyskupas dr. Klaus Kung mano, kad panaičius celibatą, kunigų nepadaugėtų. Kunigų, pasak jo, ir ateityje mažės, jeigu neatsinaujins tikinčiųjų bendruomenės. Stačiatikių Bažnyčioje irgi trūksta kunigų, nors čia jiems leidžiama vesti, rašo vyskupas savo „Dvasiniame aplinkraštyje“.

Norint, kad kunigų daugėtų, daug svarbiau už celibatą panaičinti būtų „pastikėjimas Kristumi“, krikščioniška šeima, „skaistumo dorybės“ atradimas bei Vatikano II susirinkimo nutarimų įgyvendinimas. Bažnyčioje, anot vyskupo, esama daug tarnybų, tačiau viską lemia meilė Dieviui ir artimui. Todėl Bažnyčioje būtina įveikti „galios ir prestižo siekimo dominuojamą mąstyseną“. „Tas, kuris iš galios ar prestižo paskatų siekia bažnytinės tarnybos, jai netinka.“

KIEKVIENAS KATALIKAS — MISIONIERIUS

Šv. Petro Apaštalo draugijos narius Popiežius Jonas Paulius II pavadino tūkstančių vyskupų, kunigų, Seminaristų ir vienuolių, dirbančių misijų teritorijose, „krikščioniškos ir krikščioniškos“, remiančiais juos maldomis ir aukomis. Per audieniją, kovo 9 d. suteiktą keliems tūkstančiams popiežių misionierių draugijos rėmėjų, Jonas Paulius II sakė, jog jie liudija „katalikybę, apimančią visą pasaulį“. Draugija, kurios veiklą koordinuoja Žmonių evangelizacijos kongregacija, visame pasaulyje renka pinigų ir mieldžiui už tai, kad

narių meile Lietuvai, kuri persireiškia ne žodžiais (kaip dažnai būna), o konkrečiais darbais. Patyriau, kad dideli dalį savo laisvalaikio jie skiria paramos Lietuvos ligoninėms organizavimui. Lietuvos medicinoje šiuo metu yra sunkumų. LML renka labai reikalingas slaugos priemones, aparatūrą, baldus ir medikamentus, kurie mums labai padeda kasdieniame darbe. Štai teko dalyvauti paruošiant išsiuntimui vieną talpintuvą St. Margaret Mercy ligoninėje. Šiame talpintuve surinktų daiktų vertė apie 150,000 dolerių. Paruošimui reikėjo apie dvi savaites po 4-6 valandas per dieną. O juk tokių talpintuvų išsiusta arti dviejų šimtų. Nuodirdus ačiū šios organizacijos nariams ir jos vadovui Jurgiui Lendraitui. Kaip sakoma, sunkumuose pažįsi draugus. Visa tai labai reikalinga Lietuvos žmonėms.

— **Dėkoju dr. Vytautui Raubai už gražų bendravimą ir bendradarbiavimą.**

Kalbėjosi Pranė Šlutenė

misijų teritorijose gausėtų pašaukimų kunigystei bei vienuoliniam gyvenimui.

Pasak Šventojo Tėvo, be kunigų Bažnyčia negalėtų įgyvendinti savo pagrindinio uždavinio, „sudarant jos egzistencijos ir misijos istorijoje branduolį“, būtent, skelbti Evangeliją ir kiekvieną dieną atnaujinti Kristaus kūno ir kraujo auką. Bažnyčiai ir pasauliui „reikia šventų ir gerai pasirengusių kunigų, misionierių, siunčiamų skelbti Evangeliją žmonėms, iš kurių tarpo jie buvo pašaukti savo brolių ir seserų tarnybai“. Popiežius dar pridūrė, jog „Bažnyčia“, o joje ir kiekvienas paskiras pakrikščijęs asmuo, yra misionieriška savo prigimtimi ir Viešpaties nurodymu“. Net jei katalikas nėra šaukiamas vykdyti misijų teritorijas, jis privalo dalintis tikėjimo šviesa su kitais ir remti Bažnyčios misionierišką veiklą.

VENGRIJOS KATALIKŲ MOKYKLOS PAVOJUJE

Vyskupas augziliaras Istvan Katona, šalies Vyskupų konferencijoje atsakingas už katalikų mokyklų, kreipėsi į tikinčiuosius, ragindamas gelbėti katalikų mokyklas. Išadžiūs valstybės subsidijas bažnyčioms, dėl didelės infliacijos daugelis Vengrijos katalikų mokyklų susidūrė su rimtomis finansavimo problemomis. Todėl Vyskupų konferencija prašo Vengrijos katalikų aukoti pastaraisiais metais labai išsiplėtusiam katalikų mokyklų tinklui išlaikyti.

Pastaraisiais metais katalikų mokyklų Vengrijoje žymiai padaugėjo. Iki 1989 m. šalyje tebuvo aštuonios katalikų mokyklos, tuo tarpu šiandien veikia 70 aštuonmetėjų mokyklų, 36 gimnazijos, 12 profesinių mokyklų, 35 internatai, keturi technikumai ir 34 vaikų darželiai. Šiose Katalikų Bažnyčiai priklausančiose švietimo įstaigose mokosi 37,000 vaikų ir jaunuolių, dirba 5,900 mokytojų ir 2,300 kitų darbuotojų. Mokiniai ir jų tėvai labai vertina šias mokyklas už tai, kad čia religinis auklėjimas derinamas su itin aukšto lygio studijomis.

Vyskupų konferencijos posėdyje Vengrijos vyskupas svarstė Bažnyčios ir valstybės santykius, sunkią socialinę padėtį šalyje.

VIZIJA, TAPUSI TIKROVE

Pirmosios moksleivių pamaldos š.m. balandžio 28 dieną dvasingumo požiūriu yra nepilygstamos jokiai kitai įvykiui Kazlų Rūdoje. Tą dieną kunigas Tadas Vallianus aukoja pirmąsias jaunimo šv. Mišias.

I bažnyčia gausiai susirinko Kazlų Rūdos Kazio Griniaus vidurinės, pradinės, „Elmos“, specinternato mokyklų kateche-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5599.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60639.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitemai už gautas prenumerasas nesiumami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šaltadienio laida:	\$110.00	\$60.00	\$40.00
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant iš Lietuvos (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida	\$55.00		
Užsakant iš užsienio oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šaltadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausios redaktorės Danutė Bindokienė
Administratorius Ignas Bodrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos priimamos, gavus prašymą, koks skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuodžiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasiūlyti kopiją.

tai, moksleiviai ir mokytojai, jų vadovai, jaunosios šeimos su savo atžalomis. Išpažinėti buvo klausoma nuo 10 val., o šv. Mišios prasidėjo 11 val. Vaizdas bažnyčioje džiugiai priminė prieškarį Lietuvą, kai vykdavo gausiai lankomos jaunimo Mišios. Įkvėptai giedojo jaunieji giesmininkai (vadovė Laima Vitukynienė).

Jautėsi visų pakili nuotaika, tyri vaikų žvilgsniai sekė kiekvieną kunigo judesį, jie stengėsi įsiminti kiekvieną jo žodį. O jis suprantamai aiškino jiems tikėjimo tiesas, patikdavo klausimų, siekė kontakto su mažųjų auditorija. Ir tas bendravimas, tikime, bus dar artimesnis, šiltesnis. Bet pirmoji gera pažintis jau įvyko.

Mes, Kazlų Rūdos politiniai kaliniai, tremtiniai, tikintieji, džiaugiamės taip pat prisidėję (daug dirbome su mokyklomis) prie šios dvasingumo šventės, kuri dar taip neseniai mums atrodė (o kitiems ir dabar atrodo) tokia tolima ir nereali.

Mūsų aktyvumą įkvėpia vyskupo kankinio Vincento Borisevičiaus atminimas, dėl kurio įamžinimo kovojome 5 metus.

Algimantas Lelešius

• **Kauno arkivyskupas kardinalas Vincentas Sladkevičius atleido kunigą Prosperą Bubnį, MIC, iš Šiaulių Šv. Jurgio parapijos klebono pareigų ir paskyrė Ukmergės Šv. Trejybės bažnyčios klebonu.**

• **Kun. Gintas Sakavičius atleistas iš Kauno Prisikėlimo parapijos vikaro pareigų ir paskirtas Šiaulių Šv. Jurgio parapijos klebonu.**

• **Kunigas Vytautas Kajokas atleistas iš Šakių parapijos vikaro pareigų ir paskirtas Alvito parapijos klebonu.**

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidus lėgos, akupunktūra
HOLY CROSS PHYSICIANS PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai

HOLY CROSS FAMILY MEDICAL CENTER
748 W. 31st St.
Chicago, IL 60616
(312)-225-0695

Cardes Diagne, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Sirdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
LINAS A. SIVINS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
6000 S. Maryland Ave.
Chicago, IL 60629
708-454-0022
4140 W. 63rd St.
312-735-7700

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9006 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 myliai vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 906-0066
Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
100 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (312) 237-1200

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidus lėgų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6106 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 566-7796

ARAS ŽILJABA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1000 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-627-0000
Valandos pagal susitarimą

RŪPESTIS GIMDYVĖMIS IR NAUJAGIMIAIS

Uždavinys iš University of Illinois at Chicago (UIC): apilankyti visas ligonines Lietuvoje, kur yra gimdymo skyriai ir užpildyti reikalingas formas Pasaulio sveikatos organizacijos reikalavimams. O tų ligoninių visuose miestuose ir rajonuose 65. Tą reikėjo padaryti per septynias mano apsilankymo savaites. Grįžus į Vilnių po atlikto darbo, buvau paklausta: kur gimdyčiau, jei reikėtų gimdyti. Atsakiau: Klaipėdos miesto ligoninės gimdymo skyriuje. Nebuvo nustebe. Nors labai gerai sutvarkyti trečiojo lygio perinatalinės programos gimdymo skyriai Kaune ir Vilniuje, antro lygio Klaipėdos miesto ligoninė toli neatsilieka. Radau reikalą pasitarti su prof. dr. Vidyasagaru, UIC Perinatalinės programos direktorium, ir pakviesti tos įstaigos viršininką dr. Vytautą Raubą.

— **Daktare, kokios Jūsų pareigos minėtoje ligoninėje ir kaip ilgai ten dirbate?**

— Dirbu Klaipėdos miesto ligoninės vyriausio gydytojo pavaduotoju akušerijos ir ginekologijos reikalams. Esu atsakingas už ligoninės akušerijos, ginekologijos, naujagimių skyrių ir moterų konsultacijų darbą. Šioje ligoninėje dirbu jau 17 metų.

— **Per tiek metų jau turite susikaupęs daug patirties ir žinių, kur tai buvo atlikta?**

— Esu buvęs kvalifikacijos kėlimo kursuose Maskvoje, Sankt Peterburge, Baku, Vilniuje. Jau ketveri metai, kai Klaipėdos miesto ligoninė ir Švedijos Karlskronos ligoninė bei Tarptautinė Baltijos sveikatos mokykla dirba bendrą programą „Reproduktyvinė sveikata Klaipėdoje“. Esu vienas šios programos koordinatorių. Buvau kursuose Karlskronoje.

Dr. Vytautas Rauba.

PARTIJOS SUSITARĖ

PROF. KAZIMIERAS ANTANAVIČIUS

Septynių partijų atstovai pateikė „Susitarimo protokolą“ dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47-ojo straipsnio, ribojančio žemės pardavimą užsienio šalių subjektams, papildymo (o iš tikrųjų esminio pakeitimo).

Siūloma LR Konstitucijos 47-ojo straipsnio pirmąją dalį išdėstyti taip:

„Žemė, vidaus vandenys, miškai, parkai nuosavybės teise gali priklausyti tik Lietuvos Respublikos piliečiams ir valstybei.“

Savivaldybės, kitiems nacionaliniams subjektams, taip pat tiems, ūkinę veiklą Lietuvoje vykdančioms, užsienio subjektams, kurie nustatyti konstitucinio įstatymo pagal Lietuvos Respublikos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, gali būti leidžiamas įsigyti ne žemės ūkio paskirties žemės sklypus, reikalingus jų tiesioginei veiklai skirtiems pastatams ir įrenginiams statyti bei eksploatuoti. Tais atvejais žemės sklypo įsigijimo tvarka, sąlygos ir apribojimus nustato tas pats konstitucinis įstatymas.“

Kitas dalis paliekant nekeistas.

Motyvuojama tai būtinybe atverti Lietuvai kelią į Europos Sąjungą. Tačiau, panagrinėjus siūlymą, kyla daug prieštaraščių, kuriuos drįstu pateikti skaitytojui dėmesui, nes esu giliai įsitikinęs, kad tokius fundamentalius klausimus negali spręsti partijos, kuriose dabar yra ne daugiau kaip 2 procentai suaugusių Lietuvos gyventojų.

Valstybės Konstitucija yra šventas ir ypatingas svarbos dokumentas. Todėl ir numatyta

MAŽEJA GYVENTOJŲ LIETUVOJE

Statistikos departamento duomenimis, kovo pradžioje Lietuvoje gyveno 3.709 milijono žmonių. Tai 2,822 gyventojais mažiau, negu šių metų pradžioje. Šio sumažėjimo 83 procentus sudarė natūralus prieaugis ir 17 proc. – migracija. Per sausį ir vasarį tik Šilutės ir Mažeikių rajonuose daugiau žmonių gimė negu mirė. Sausio – vasario mėnesiais šalyje gimė 6,529 kūdikiai arba 171 kūdikiu mažiau negu per 1995 m. tą patį laikotarpį. Daugiau žmonių miršta – jų per šį laiką mirė 1,252 daugiau negu 1995 m.

Per 1996 m. du pirmuosius mėnesius susituokė 586 poromis mažiau ir išsituokė 387 poromis daugiau negu per 1995 m. tą patį laikotarpį. Į Lietuvą atvyko 315 žmonių ir išvyko 569 žmonės daugiau negu 1995 m. sausio ir vasario mėnesiais.

keisti jos vieną ar kitą nuostatą, tik atsiklausus Lietuvos žmonių bei visų visuomenės organizacijų. Mūsų valstybės Konstitucija priimta referendumu, todėl neleistina ir nedora būtų keisti vieną ar kitą nuostatą Seimo politinių partijų susitarimu. O ir siūlomoji 47-ojo straipsnio keitimo formuluoje yra visiškai nekonstitucinė.

Siūlomoji pataisa negali būti suprantama be atitinkamo išaiškinimo – pridėdamojo įstatymo. Ką reiškia „kiti nacionaliniai subjektai“? Kas galėtų būti tie užsienio subjektai, nurodytieji „pagal pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus“?

Ar savivaldybė yra valstybės institucija, ar kažkoks nepriklausantis valstybei subjektas? Pagal teikiamą tekstą išeina, kad savivaldybės (kaip ir užsienio subjektai) gali „įsigyti ne žemės ūkio paskirties žemės sklypus“ ir t.t. Tačiau tai akivaizdi nesamone.

Konstitucijos 47-ajame straipsnyje sakoma „žemė, vidaus vandenys, miškai, parkai nuosavybės teise gali priklausyti tik Lietuvos Respublikos piliečiams ir valstybei“, vadinasi, valstybė savo nuosavybės žemę tik perduoda valstybinių institucijų ir subjektų (t.y. savivaldybių) dispozicijon. Perduota valstybinių institucijų dispozicijon, žemė lieka valstybės, t.y. visų Lietuvos žmonių nuosavybė, ji jokių būdu netampa žemės ūkio ar kitos ministerijos, miesto savivaldybės, ar apskrities valdybos nuosavybe. Todėl visai nelogiška rašyti: „žemė, vidaus vandenys, miškai, parkai nuosavybės teise gali priklausyti tik Lietuvos Respublikos piliečiams ir valstybei. Savivaldybės, kitiems nacionaliniams subjektams...“

Nėra abejonės, kad ekonominiu požiūriu yra žymiai naudingiau ribotus žemės kiekius parduoti užsieniečiams ir gauti reikšmingas pajamas, o ne nuomot 99-iesiems metams už grašius (brangiai už nuomojamą žemę niekas nemokės).

Išnagrinėjus siūlomąjį Konstitucinio įstatymo projektą (Nr. 2063) „Lietuvos Respublikos Konstitucijos įstatymas dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47-ojo straipsnio antrojoje dalyje numatytos ne žemės ūkio paskirties žemės sklypų nuosavybės teisės, tampa aišku, kad atsiveria neribotos galimybės valdininkams savo nuožūra spęsti, kuriam užsienio subjektui parduoti, kuriam neparduoti žemės, kiek tos žemės parduoti. O tuo sudaromos puikiosios galimybės korupcijai ganytis naujuose dirvonuose – žemės

pardavime.

Bent jau žemės pardavimui užsienio subjektams turėtų būti aiškiai ir tvirtai apibrėžti kriterijai, o siūlomoji pataisa, konservatorių terminologiją naudojant, yra aiškiai korupcinė.

Niekaip negaliu rasti argumentų, pateisinančių kitokias Konstitucines nuostatas miestų ir kaimų žemei. Jeigu riboti žemės pardavimą užsienio subjektams, tai pirmiausia leistų parduoti 5-10 procentų kiekvieno rajono, kaimo (agrarinės) žemės, o tik po to miestų žemės. Jokių būdu ne atvirksčiai.

Manau, kad to apribojimo 5-10 procentų nereikėtų, nes tų užsieniečių pirkėjų kaimo (agrarinė) žemei daug nebūna. Tačiau baimė pašalinti Konstituciniame įstatyme galima tokį paprastą apribojimą numatyti. Jeigu kiekviename rajone įsiturtų 2-5 užsienio subjektų ūkiai, jie taptų šiuolaikinių technologijų ir naujausios agro-

technikos galimybių pavysdžiais mūsų ūkininkams ir žemės ūkio bendrovėms. Juose galėtų patirties semtis mūsų jaunoji žemdirbių karta. Nėra abejonės, Konstituciniame žemės pardavimo įstatyme turi būti nuostata, kad nedirbamą ar neproduktyviai naudojamą žemę užsienio subjektai turi grąžinti valstybei. Jam grąžinama ta pinigų suma, kokią jis sumokėjo pirkdamas.

Kartais kaimo žmonės baidinami, kad, leidus užsienio subjektams įsigyti žemės ūkio paskirties žemę, žemės kainos pakils. Aš drįsčiau sakyti: Dieve duok! Turbūt daugiau kaip pusė dirbamos žemės, nuosavybės teisės priklauso vyresnio amžiaus (per 55 metų) žmonėms. Sukurti šiuolaikinį prekinį ūkį be pinigų ir be atitinkamo techninio pasiruošimo, turint iki 20 ha, neįmanoma. Argi ne puiki išeitis būtų mūsų senoliams parduoti žemę stambiams ūkininkams, gauti už tą žemę 100-500 tūkstančių litų ir gyventi savo mažičiame ūkelyje, kaip dera gyventi normaliam pensininkui.

Antrasis motyvas dėl siūlomų skirtingų nuostatų miestų ir kaimo žemei nepriimtumo yra tas, kad nesunku kaimo žemę paversti miesto žeme ir ją parduoti. O čia jau tiesiog puikus baseinas mūsų neįsivaizduojamoms valdininkams.

Galų gale nedora apgaudinėti savo valstybės žmones ar užsienio valstybes: lyg tai leidžiama, tačiau iš tikrųjų neleidžiama tos žemės įsigyti užsienio subjektams. Mat, įveikti visus numatytus valdininkų (komisijų) barjerus kantrybės ir kišenų nepakaks.

Galutinė mano išvada: jeigu keisti Konstitucijos nuostatą dėl žemės pardavimo užsieniečiams, tai keisti aiškiai ir vie-

nareikšmiškai, t.y. išbraukti 47-ojo straipsnio pirmąją ir antrąją pastraipą: „žemė, vidaus vandenys, miškai, parkai nuosavybės teise gali priklausyti užsienio valstybei – jos diplomatinėms ir konsulinėms įstaigoms įkurti“.

O apribojimus ir žemės pardavimo kriterijus surašyti žemės pardavimo užsienio subjektams įstatyme. Keitimas galimas tik tautos referendumu, kurį būtų galima vykdyti kartu su rinkimais į Seimą, t.y. rudenį.

Triukšmas dėl Europos Sąjungos yra visiškai be pagrindo. Pakeisime, ar nepakeisime, tą

nuostatą, į Europos Sąjungą artimiausiu metu mūsų nepriims. Apribota žemės nuosavybė yra tik geras pretekstas mums atsakyti. Kada jo neliks, bus svarsti kiti. Svarbiausia, mes turime daryti tai, kas naudinga Lietuvos žmonėms, o besukbant, gali ir ne į tą istoriją.

Manau, kad būtų visapusiškai naudingi priešreferenduminiai pokalbiai su mūsų kaimų ir miestų žmonėmis apie žemės nuosavybę ir mūsų ūkio ateitį. Taigi, ne pro šalį būtų partijoms ir kitiems valstybės veikėjams imtis ekonominio švietimo bei Lietuvos vizijų (savųjų programų) aiškinimo.

TĖVO DIENAI ARTĖJANT

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Kasmet iškilmingai ir net sentimentaliai švenčiame Motinos dieną, savo motinas pagerdami ir apdovanodami, o Amerikoje televizijos ir spaudos reklamos daug prisideda prie dovanų ar gėlių pirkimo. Betgi dar labai neseniai Motinos dienos progomis ne kas kitas, kaip tik lietuvių motinos, rengė parapijų salese vaišes, valgydino stinelius ir tėvelius, plūso virtuvėse, gamino maistą, plovė indus, šveitė puodus. Už tą joms buvo atlyginama gėlių puokštelėmis ir vaikiukų eileraštukais. Lietuvių tautosakoje mamytės dažnai atvaizduojamos kaip „sengalvės“, nors sunku įsivaizduoti kūdikį supančią ir jam lopšines dainuojančią „sengalvę“, o dar neseniai Motinos dienos proga užsienio lietuvių spaudos puslapius puošė „simboliškos“ motinų nuotraukos – senos, palinkusios, su skarelėmis ant galvų. Argi tai ne senoji kaimo motinė? Kodėl tik jos simbolizuoja lietuvių motiną?

Pasidairę į įvairaus amžiaus motinas, matome jas su moderniomis šukuosenomis, kosmetininkams, gauti už tą žemę 100-500 tūkstančių litų ir gyventi savo mažičiame ūkelyje, kaip dera gyventi normaliam pensininkui. Antrasis motyvas dėl siūlomų skirtingų nuostatų miestų ir kaimo žemei nepriimtumo yra tas, kad nesunku kaimo žemę paversti miesto žeme ir ją parduoti. O čia jau tiesiog puikus baseinas mūsų neįsivaizduojamoms valdininkams. Galų gale nedora apgaudinėti savo valstybės žmones ar užsienio valstybes: lyg tai leidžiama, tačiau iš tikrųjų neleidžiama tos žemės įsigyti užsienio subjektams. Mat, įveikti visus numatytus valdininkų (komisijų) barjerus kantrybės ir kišenų nepakaks. Galutinė mano išvada: jeigu keisti Konstitucijos nuostatą dėl žemės pardavimo užsieniečiams, tai keisti aiškiai ir vie-

nuostata, į Europos Sąjungą artimiausiu metu mūsų nepriims. Apribota žemės nuosavybė yra tik geras pretekstas mums atsakyti. Kada jo neliks, bus svarsti kiti. Svarbiausia, mes turime daryti tai, kas naudinga Lietuvos žmonėms, o besukbant, gali ir ne į tą istoriją.

„tėvas“ daugiskaita, kai tuo tarpu vokiečiai „tėvus“ vadina „Eltern“, anglų kalba vartojantys turi žodį „parents“, lenkai turi „rodzicy“.

Bet lietuvių vis tik gerbia motinas, jau nepriklausomoje Lietuvoje įvedė Motinos dieną pirmą gegužės mėnesio sekmadienį, bet tėvo dienos neturime, o amerikiečiai ją švenčia trečią birželio sekmadienį. Tai reikia ir mums pagerbti tėvą, padėkoti už suteiktą galimybę siekti mokslo, pasisemti gyvenimo išminties, nors šiais moderniais laikais tai gali suteikti ir mokslo išėjusi motina, šalia namų šeimininkystės dirbdama kaip profesionalė ir namų pajamų papildytoja. Tai negriauvė, o dar neseniai Motinos dienos proga užsienio lietuvių spaudos puslapius puošė „simboliškos“ motinų nuotraukos – senos, palinkusios, su skarelėmis ant galvų. Argi tai ne senoji kaimo motinė? Kodėl tik jos simbolizuoja lietuvių motiną?

Pasidairę į įvairaus amžiaus motinas, matome jas su moderniomis šukuosenomis, kosmetininkams, gauti už tą žemę 100-500 tūkstančių litų ir gyventi savo mažičiame ūkelyje, kaip dera gyventi normaliam pensininkui. Antrasis motyvas dėl siūlomų skirtingų nuostatų miestų ir kaimo žemei nepriimtumo yra tas, kad nesunku kaimo žemę paversti miesto žeme ir ją parduoti. O čia jau tiesiog puikus baseinas mūsų neįsivaizduojamoms valdininkams. Galų gale nedora apgaudinėti savo valstybės žmones ar užsienio valstybes: lyg tai leidžiama, tačiau iš tikrųjų neleidžiama tos žemės įsigyti užsienio subjektams. Mat, įveikti visus numatytus valdininkų (komisijų) barjerus kantrybės ir kišenų nepakaks. Galutinė mano išvada: jeigu keisti Konstitucijos nuostatą dėl žemės pardavimo užsieniečiams, tai keisti aiškiai ir vie-

nuostata, į Europos Sąjungą artimiausiu metu mūsų nepriims. Apribota žemės nuosavybė yra tik geras pretekstas mums atsakyti. Kada jo neliks, bus svarsti kiti. Svarbiausia, mes turime daryti tai, kas naudinga Lietuvos žmonėms, o besukbant, gali ir ne į tą istoriją.

Danutė Bindokienė

Mokslo metus baigiant

Gegužės pabaigoje – birželio pradžioje mokyklos uždaro duris, prasideda vasaros atostogos. Užsibaigus dar vieniems mokslo metams, nemažas skaičius moksleivių, pasiekusių paskutinę mokslo pakopą savo mokykloje, darbą apvainikuoja pažymėjimu, brandos atestatu, universiteto ar kolegijos diplomu. Tai džiaugsminga šventė ir jaunuoliui, ir jo artimiesiems. Retkarčiais tas džiaugsmas išsilies dar plačiau, kai mokslo užbaigimo naujiena per lietuviškąją spaudą pasidalinama su skaitančiąja visuomene: argi nuolat nesakome, kad visi lietuvių esame tarytum viena šeima?

Mokslo metų užbaigimo proga sužinome apie jaunuolius, kurių šiaip nepažintume, tad būtų gražu, jei daugiau jų pavardžių pasirodytų „Draugo“ puslapiuose (už tai mokėti nereikia). Tai ne pasigyrimas – laikas atskratyti tuo dirbtiniu „lietuviškum kulkumu“ – o bendras visų džiaugsmas ir tam tikras jaunuolio vardo įamžinimas ateities.

Bekviesdami mokslą baigusius jaunuolius į dienraščio puslapius, norime priminti ir lietuviškoms mokykloms: užbaigė mokslo metus, pasirūpinkite bent trumpu aprašymu, bent viena nuotrauka, ir atsiųskite redakcijon. Nejaugi jau nebeliko liuanistinių mokyklų? (Švietimo taryba tvirtina, kad dar yra nemažai...) Mokslo metų eigoje daugiausia girdime tik apie Čikagos ir Maironio Le-monte lit. mokyklas (esame dėkingi jų korespondentams), tai būtų gera nors po užbaigimo iškilmių kelis žodelius išgirsti ir iš kitų. Lietuviška mokykla yra mūsų išlikimo svetimuose kraštuose laidas – jeigu išnyks šeštadieninės, ilgainiui išnyks ir lietuviškumas, nes vaikas, neapmokytas iš mažens įsijungti į lietuvišką visuomenę, užaugęs patikrins jos neiešką. Neįmanoma įsivaizduoti geresnio pirmo žingsnio į savo tautinės tapatybės išsaugojimą, kaip lietuviška mokykla, o jos nepamainoma talkininkė – lietuviška jaunimo organizacija.

Dirbus lit. mokykloje 25 metus, aiškinti nereikia, kad labai retas vaikas šeštadienio ryte mielai keliautų į pamokas, kai jo draugai amerikiečiai mėgaujasi laisvalaikio ar šiaip maloniais užsiėmimais. Tik susipažinusių ir užsispyrusių tėvų dėka vaikas atsiranda lietuviškos mokyklos klasėje. Ir taip metai po metų, kartais net iš gan toli,

jie ten atvyksta. Vieni daugiau iš tos mokyklos aruodu pasisemia, kiti vos prastumia mokslo metus, bet, galbūt ir patiems to neįsivaizduojant, į kiekvieno sielą įspaudžiama neišdildoma lietuviškumo žymė. Kartais ji ryškiau suspindi tik po daugelio metų, kai jau suaugęs buvęs lit. mokyklos mokinys, net sukūręs misrią šeimą, jaučia pareigą savo atžalyną vežti į liuanistinę.

Tačiau pasitaiko nuostabių išimčių, kai jaunuoliai, pabaigę „privalomą lit. švietimą“, savanoriškai pasirenka jam paaugęti dar kelerių metų šeštadienius. Štai birželio 1 d. Jaunimo centre teko dalyvauti tokiose ypatingose mokslo metų iškilmėse – devyniems Pedagoginio lit. instituto absolventams buvo įteikti diplomai ir teisė mokytojauti liuanistinėse mokyklose. Vadinasi, lietuviškas švietimas praturtintas devyniais naujais mokytojais, praleidusiais trejų mokslo metų šeštadienius (jau be stipraus tėvų raginimo), tam darbei besirušiant.

Pedagoginis liuanistikos institutas veikia 38 metus – vis tame pačiame Jaunimo centre. Per tą laiką išleido apie 300 absolventų, o bent kita tiek buvo jų lankiusių. Šiuo metu institutui vadovauja rektorius prof. dr. Jonas Rakauskas ir direktorė Stasė Petersonienė. Įdomu, kad nemaža dalis instituto lektorių yra patys ji baigę, tad testinumas labai akivaizdus, o ką bekalbėti apie mokytojų lietuviškoms mokykloms, apie susipratusius, išsilavinusius jaunuolius, kitaip įsijungusius į lietuviškosios visuomenės darbuotojų gretas. Net ir tie, kurie niekuomet nedirbs lietuviško švietimo darbu, kurie niekad nepasirodys mūsų renginiuose ar veikloje, lankydami Pedagoginį liuanistinį institutą, susikrovė gražų papildomų žinių kraitį apie savo kilmės kraštą. Tai juos lydes visa gyvenimai ir tikrai netaps našta – patarlė sako, mokslo ant pečių nešioti nereikia...

Sveikiname Pedagoginio liuanistikos instituto absolventus, taip pat visus, gavusius lietuviškųjų mokyklų baigimo pažymėjimus ir aplamai dar vienus mokslo metus užbaigusius. Linkime neiširti gyvenamosios aplinkos „katilė“: juk šakelė tik tuomet nenudžiūsta, kai bent menkute gyslele laiko savo gimtojo kamieno. Tas mūsų gyvastingumo kamienas yra Lietuva.

ARTIMOJI ANGLIJA

LEONAS VENCKUS

31

Kiti darbai

Asbesto fabrike taip pat dirbo nemažas skaičius lietuvių iš Eocles. Vienus pažinojau iš pripuolamų susitikimų lietuvių klube, kitus, Manchesterioje gyvenančius, geriau pažinojau. Tarp jų buvo ir veiklusis Vladas Kupčys. Jis niekuomet darbo neapleisdavo, tad ten buvo laikomas vienu patikimiausių darbininkų, išdirbusių daugelį metų. Darbas asbesto fabrike man patiko. Nesunkus, bet reikėjo būti akylam. Man teko šifuoti asbesto plokštumas iki tam tikro storumo, matuojant net iki tūkstantinės colio tikslumo. Čia žmonės dirbo dieną ir naktį, trimis pamainomis, nesustojant net sekmadieniais. Prisimenu vieną sekmadienio vakaro nuotykią iš anų laikų.

Vladas Kupčys, vieną sekmadienio popietę būdamas lietuvių klube, turėjo dalyvauti net kelių organizacijų valdybų posėdžiuose. Daug kur dalyvaujant, daug visokių reikalų, o Vladas dalyvavo visur. Po kiekvieno posėdžio reikia koki butelį alaus išgerti. Pasibaigus paskutiniam posėdžiui ir su draugais begurkūnįojant gerą anglišką alų, Vladas staiga prisiminė, kad jam šį vakarą reikia dirbti. Iki pamainos pasikeitimo beliko mažiau kaip pusvalandis. Tad, nebeįsijęs į namus persirengti, Vladas iš klubo pakvietė taksį ir nudūmė į fabriką. Kaip

tik laiku.

Rytmetį išėjęs iš fabriko, Vladas apstulbo. Jo taksi tebestovėjo. Šoferis paslaugiai atidaro jam duris ir klausia: – Kur dabar, pone?

Besikubėdamas Vladas iš vakaro užmiršo atleisti šoferį, tad tas ir laukė jo prie fabriko per visą naktelę. Vienas iš mūsų nuomininkų, Vincas Sedlickas, pas mus grįždavo tik savaitgaliais. Per savaitę nakvodavo savo darbovietės stovykloje Dunford Bridge Camp, netoli Sheffield. Jis parvažiavęs visados girdavosi turįs labai gerai apmokamą darbą. Girdi, aš per savaitę tiek uždirbu, kaip kiti per visą mėnesį, fabrike dirbdami.

Aš pradėjau domėtis. Kas nenorėtų gerai uždirbti? Man tuomet buvo tik apie 40 metų amžiaus, dar pajėgus ir darbo nesibaidęs. Vincas ragino mane važiuoti kartu su juo, kai jis pirmadienio ryte grįš į stovyklą. Anot jo, ten darbininkų visuomet trūksta, tad mane priims. Tik jis man nepasakė, kodėl ten darbininkų vis trūksta. Man nerūpėjo paklausti.

Iš Manchesterio išvykome autobusu. Nebeatsimenu artimiausio miestelio, bet dar geroką galą teko pėsčiams eiti, kol priėjome medinių barakų stovyklą, panašią kaip Vokietijoje buvusią. Aplinkui riogsojo aukšti, statūs kalnai su menka augmenija ir daugybė akmenų. Pati stovykla patupdyta slėnyje. Vieno kalno šone juodavo didelė, tamsi skylė. Tai Vinco darbovietė. Ten buvo kasamas tunelis, per kurį buvo numatyta praveisti naują geležinkelio liniją.

Vincas mane pristatė savo prižiūrotoji. Tas nusi-vedė į raštinę. Tarnautojas užsirašė vardą, pavardę,

namų adresą ir paklausė, ar galiu šiandien pradėti darbą. Aš tam dar nebuvau pasiruošęs, nes turėjau atsakyti turimą darbą pagal nustatytas taisykles. Sutariau pradėti darbą tunelyje po poros savaitės.

Sutarta rytą vėl atvykau su Vincu. Tik šį kartą su savim turėjau nedidelį lagaminą. Pasiėmiau iš namų kelias poras baltinių, kojinių ir nosinių. Tik tiek, kad per savaitę užtektų. Stovykloje iki pietų atlikau įvairius formalumus raštinėje. Po to kaip kareiviui man išdavė šalmą, čiuzinį, pagalvę, ilgus guminius batus, antklodę ir skardinį puoduką arba tai semti. Nuvedė į baraką, parodė tuščią lovą ir valgyklą. Patarė su popietine pamaina prisistatyti prie tunelio angos. Pusryčiai ir pietūs buvo duodami tie patiejoje stovykloje, atskirame valgyklos barake. Už maistą iš anksto mokėti nereikėjo. Atskaitydavo iš uždirbtos algos.

Mane, kaip naujoką, priskyrė prie Vinco, jau patyrusio kalnagriovio. Prie tunelio angos dūzgia dyzelinis generatorius, gaminaš elektrą. Laidai šviesoms ir įrankiams prijungti išvedžioti į tunelio gilumą. Jau užbaigto tunelio dalyje, arčiau angos, gam švaru. Iš cementuotos sienos, apvaliai suineančios lubos. Tik apatinė dalis, kur reikia vaikščioti, tai tikras dumblynas, be aulinių batų neįbirstum. Gilyn į tunelį įėjus, dar matyti cementavimo darbo žymės. Pasiėnyje ir prie lubų sujungti metaliniai vamzdžiai sudaro stalazus (scaffolding). Ant jų užsilpė, vyrai dirbo prie gelžbetoninių sienų. Dar gilyn nuejus, tunelio sienos dar buvo plika uola ir nelygi. Dabar man paaiškėjo ir kam tą šalmą išdavė. Be jo dirbti tikrai galėjo būti pavojinga. Tunelio

viduryje ištiestos dvi linijos siaurų geležinkelio bėgių, ant kurių vyrai stumdė vagoniukus. Akmenis skaldė prikrautus vagonus stūmė laukan, su tuščiais grįždavo į tunelį, kur vėl juos prikraudavo.

Pagaliau prieiname tunelio ąglą. Vincas ir dar keli vyrai pakeičia ten dirbusius uolos gręžėjus. Gražiai elektriniai, dideli ir sunkūs. Į kulkosvaizdžius panašūs. Vincas patikrina ar grąžto galas dar pakankamai aštrus, parodo man kaip abiem rankom suėmus laikyti grąžtą prie sienos prispausta toje vietoje, kur jis ketina gręžti skylę. Gražtas maždaug trijų, gal keturių, pėdų ilgumo. Pakeliu jį kaip nurodyta ir laikau įrėmę į sieną, rankas iškeles, kad nenuslystų iš nurodytos vietos.

– Ar gatavas? – suunka Vincas.

– Gatavas, gali spaust.

Vincas paspaudžia gaiduką. Gražtas kaip igeltas šokinėja iš vienos vietos į kitą, lyg rambybės neradamas, nors aš visomis jėgomis stengiuosi jį laikyti vienoje vietoje. Tačiau už kelių sekundžių pasigriežiam, nebešokinėja. Triukšmas ir užesys neapsakomas. Mes ne vieni gręžiame. Kairėje ir dešinėje pusėje kiti vyrai su savo padėjėjais taip pat gręžia. Už minutes skylė jau piršto gilumo. Bet reikia, kad ji būtų 12-15 colių gilumo. Su storesniais gražtais dar giliau gręžiama.

Pirmą skylę užbaigus, Vincas paaiškina, kad pradedant man nereikia spausti grąžto prie sienos, tik nereikia leisti jam šokinėti į šalis. Gerai, pamėginsiu. Antroji skylė jau gręžiama lengviau. Bet ją užbaigus jaučiu, kad mano šonai ir rankovės šlapios. Ir kaip tau nebus.

(Bus daugiau)

„VALSTIEČIŲ LAIKRAŠTIS“ RŪPINASI VAIKŲ NEGALE

Ar prigris „Bobath“ metodas

Gegužės 10 d. „Valstiečių laikraštis“ applanke Tauragę. Susitikimuose su pedagogais, besirūpinančiais sergančiais vaikais, kalbėta apie naujus darbo su cerebriniu paralyžiumi sergančiais vaikais metodus, apie rūpinimąsi vaikais su negale.

Tauragėje, atgavus Lietuvai nepriklausomybę, įsteigtas Vaikų reabilitacijos centras – mokykla „Pušėlė“. Čia kartu su 3-7 metų sveikais vaikais (tokiai net keturios grupės) yra ir 4 grupės vaikų invalidų, 3 logopedinės grupės, 1 grupė vaikų su psichine negale.

„Pušėlė“ susirinkę pedagogai, medicinos darbuotojai, tėvai susitiko su „Valstiečių laikraščio“ labdaros fondo „Kaimo vaikai“ vadove biologijos mokytoja daktare Regina Švobienė ir išsiaiškino, kaip šie vaikai gyvena.

Susirinkusių žmonių jaudino per Lietuvos televiziją pareikštą nuomonę, kad Lietuvoje iki šiol neteisingais metodais buvo dirbama su vaikais, sergančiais cerebriniu paralyžiumi. Ar teisinga žinia, ar kažkas nesuklydo?

Iš klausimų atsakė Dangirė Steigvilaitė. Ji tik ką grįžo iš 10 savaitių Druskininkuose vykusių kursų, kuriuose buvo supažindinta su nauja Bobath koncepcija, pagrindžiančia negalios ištyktų vaikų ugdymo pagrindus.

Kursų metu mes buvome įtikinti, kad iki šiol naudotos užsiėmimuose su negalios ištyktais vaikais priemonės – virvės bei lentos – netgi žalingos...

D. Steigvilaitė išsamiai papasakojo, kas tai yra Bobath metodas. Jo kūrėjas sutuoktiniai Bobath – kineziterapeutai ir neurologas – po ilgų tyrimų, stebėjimų padarė savotišką pervertimą, ugdant cerebriniu paralyžiumi sergančius vaikus. O į Lietuvą Bobath koncepcija pateko JAV lietuvių Arūno Čuperskos (logopedo) ir Silvijos Krivickaitės (kineziterapeutės) dėka.

Iš pradžių jie patys mokėsi Bobath koncepcijos pagrindų, studijavo teoriją, žinias taikė praktikoje. Arūnui šovė mintis – padėti Lietuvai. Jo iniciatyva ir buvo organizuoti 10 mėnesių kursai. Juose paskaitų ciklą skaitė pasaulėje pripažintas šios teorijos šalininkas Day Mohr, logopedė iš Šveicarijos, kiti žymūs mokslininkai, pedagogai.

Kaip papasakojo D. Steigvilaitė, anksčiau darbe su cerebriniu paralyžiumi sergančiais vaikais buvo naudojamas Tiekoriaus metodas. Pagal jį dirbant naudojamos lentos, virvės, neatsižvelgiant į ligos pobūdį. Gal sveikatai jis per daug ir nepakenkdavo, bet rezultatai nebūdavo ženkli. Bobath koncepcija remiasi individualiu vaiko fiziinių ir dvasinių galių pažinimu, savitu gydymu, ugdymu.

Ar paplis naujovė Lietuvoje? Kursus Druskininkuose baigė 23 specialistai iš Lietuvos: 9 – kineziterapeutai, 7 – neurologai, 7 – logopedai. Tai palyginti nedidelė grupė žmonių. D. Steigvilaitė tikisi, kad ir vyriausybė ateis į pagalbą, pasiūlydama nors vieną „komandą“ į Angliją. Šioje šalyje Bobath koncepcija ypač išsivystė, turi puikių pasiekimų.

Išsimis klausimų atsakė D. Steigvilaitė. Ar suprato tėvai, auklėtojos, seselės naujojo metodo esmę? Ar ilgai dar išliks virvės, lentos? „Užsienio specialistai mus įspėjo, jog kitos viešosios mokyklos, pastebėjus virvę, pirmiausia kars mus, specialistus, bet mes vieni bejėgiai pateikti prigijusią metodiką. Tad reikalingas valstybinis požiūris į vaikų, sergančių cerebriniu paralyžiumi, gydymą“, – sakė D. Steigvilaitė.

„Pušėlėje“ gera vaikams

Apie vaikų reabilitacijos centrą mokyklą „Pušėlė“, įsikūrusią nuošalyje Tauragės gatvėlėje, žmonės atsiliepia su meile ir pagarpa. Vėdėja Elena Kedavičienė parodė mums pačių darbotojų rankomis sukurta pasaulį, kuriame jauku ir gera 170 vaikų.

Grupės pastebėjome visų šioje ugdymo įstaigoje dirbančių žmonių nuostabią dėmesį kiekvieno vaiko asmenybei, individualumui, požiūriui į silpnesnius. Žaidimų kambariai primena tikrą gyvenimą. Čia išvysite parduotuvę, vaistinę, ligoninę, biblioteką, teatrą... Išradingos auklėtojos sumaniai panaudojo rankdarbius, sukurė jaukius kampeles, kuriuose vaikai gali išsėdėti bet kurio metu.

Sergančių psichine negalia grupėje mes susipažinome su Mildona iš Griezpelkių. Per kelis mėnesius dešimties metų berniukas parodė stebuklą – išmoko kalbėti, bendrauti su žmonėmis. „Jeigu su juo būtų dirbta nuo 2-3 metų, berniukas galėtų lankyti net mokyklą“, – sakė grupės auklėtoja Liudmila Montvilienė.

Ne vienas Mildonas į „Pušėlę“ atėjo pavėlavęs keletą metų.

Rodos, gyvename džiunglėse. Suprantamas kaimo žmonių noras paslėpti „keistą“ vaiką nuo pasaulio. Tačiau yra kaimynai, artimieji. Ar ne jie turėtų tėvui, motinai padėti rasti kelią į „Pušėlę“ ar kitą centrą? Yra seniūnijos darbuotojai, medikai, mokytojai...

Sukvietėme visų seniūnijų atstovus, gražioji prašėme, kad jos padėtų tėvams, auginančioms negalius vaikus, suprasti, jog jų sūnus ar dukra gali būti mokomi, pasiekti nebologų rezultatų, – pasakojo vėdėja Elena Kedavičienė.

Medicinos sesuo Jovita Skirienė mums parodė daugelį vaikų, kurie atėjo į jų mokyklą visiškai atsilieki, beviltski, bet čia atgijo, išmoko bendrauti, pateko į lavinamąją klasę, kurioje moko si rašyti raides, tarti žodžius.

Pokalbis su D. Steigvilaitė, dr. R. Švobienė padarė „Pušėlės“ pedagogos, medikos, socialinės darbuotojos nenuleisti rankų, ieškoti kaimų pirkiose vaikų su negale, padėti jų tėvams sunkiame varge. „Valstiečių laikraščio“ labdaros fondas „Kaimo vaikai“ kviečia visus skaitytojus į talką: padėkime likimo nuskriaustiesiems tėvams, ne tik paguosime juos, bet ir patarkime, kur ieškoti išeičių. Nepasmerkime vaikų, kaip kad pasmerkėme Mildoną iš Griezpelkių. Laiku būtų radęs mokyklą, netektų jam nešti per gyvenimą atsilikėlio naštos... Tad Mildoną nuskriaudėme mes visi, jį iš gyvenimo išbraukė visuomenės abejingumas, nenoras išgirsti žmonių, gyvenančių šalia mūsų, nelaimės šauksmą.

„Taupiau daugelį metų“

„Negalime kaltinti visų žmonių abejingumu. Yra jautrių vaikų nelaimė...“ – kalbėjo dr. R. Švobienė, papasakodama „Pušėlės“ darbuotojams apie žmones, jautriai atsiliepiantiems į Lietuvos vaikų skausmą. Tauragiškiai išgirdo apie Lietuvos Vaikų Vilį, įsikūrusią Čikagoje, apie joje dirbančius žmones, gelbintinius vaikus iš negalės. Išgirdo ir apie LVV Lietuvos skyrių, jo vadovę Elena Gerickienę.

„Valstiečių laikraščio“ labdaros fondas negalėtų sėkmingai veikti be šimtų geros valios žmonių tiek užsienyje, tiek Lietuvoje. Viešnia priminė vieną svarbų mūsų dienomis užgimusį reiškinį: vis daugiau žmonių – tiesa, kol kas neturtingų – nori padėti kaimo vaikui, atiduodami dalį savo santaupų. R. Švobienė „Pušėlės“ darbuotojus supažindino su viešnia Jadvyga Miliušiene. Tai ji 920 litų skyrė invalido vaiko vežimeliui, kurį nupirko „V.I.“ fondas „Kaimo vaikai“ ir atvežė į Tauragę.

Mielai baltaplaukė Jadvyga atsistojo prieš vaikus „Pušėlės“ darbuotojus ir tos dienos didvyri.

ATOSTOGOS – PRASMINGAS LAIKAS

Artėja vasara. Daugeliui prieš akis atostogos. Be abejo, retas kas užsėdys namuose. Norėdami atitrūkti nuo nesibaigiančių reikalų. Daugelis mūsų tautiečių atvyks į tautinių šokių šventę Čikagoje. Tautinių šokių komitetas dirba ir ruošiasi, kaip tą šventę tinkamiau, patraukliau ir originaliau pravedus. Į tautinių šokių šventę suplauks tūkstančiai tautiečių, o jaunieji šokėjai švies savo jaunatvišką veržlumą ir energiją.

Tačiau šių dienų žmogui, kad ir trumpam laikui, reikia atostogų ir kitokia forma. Vieniems reikia poilsio, kitiems, nors trumpam – atitolti nuo įprastos kasdienybės. Daugelis keliaus į tėvynę Lietuvą. O norint turėti tikrą ramybę, be didesnių potygių, prisiminti savo jaunystę, pasukime į kaimą, į Džukiją. Čia rašant, praėjusiais metais teko lankyti Džukiją. Ja buvau sužavėta. Gal ne vienas paklaus, ar verta ten lankyti? Ar įmanoma dar rasti senovės Lietuvos kampelių? Gyvenimas keičiasi greitai. Keliais žujama mašinos, rūksta miestų fabrikų kaminai. O vis dėlto galima surasti ir sugrįžti į praeitį, kad pajustumė savo protėvių ryšį su gamta.

– berniuką Aurimą, kuriam skirtas vežimėlis „Mikas“. Naujūtelis, dailus.

Kažkas paklausė Jadvygos: kaip jums kilo mintis ryžtis tokiai aukai? Juk tūgus metus reikėjo taupyti, atidėti pinigų iš kuklios pensijos...

J. Miliušienė šypsojosi, glostydama Aurimą. Ir pakalbėjo: „Aš skaitau „Valstiečių laikraštį“, jo puslapiuose „Kaimo vaikai“ išreiškta tiek skausmo, kurio negali nejausti. Jis, rodos, siekia širdies gelmes, tas nerimas šauksmas man neleidavo užmigti. Pagalvoju: prisidėsiu ir aš... Paskambinau į redakciją, susipažinau su ten dirbančiais maloniais žmonėmis. Ačiū laikraščio, pabudinusiam mane užuojautos jausmą...“

Aurimas, kuriam dovanoto vežimėlį, džiugavo. Šeimoje šeštas vaikas, sunkios gyvenimo sąlygos ir niekada jis nebūtų gavęs tokios dovanos, jeigu ne geroji vilnietė, beje, kilusi iš Tauragės.

AB „Puntukas“ šalia J. Miliušienės pirkto vežimėlio pridėjo dar du nemokamai. Tad Tauragės „Pušėlės“ vaikai buvo laimingi.

„Pušėlės“ vėdėja nuoširdžiai dėkojo „Valstiečių laikraščio“, dr. Reginei Švobienėi už rūpinimąsi nelaimingais vaikais. „Jūs apsilankymas mums pakelė nuotaiką. Juk visi darbuotojai dirba iš pasiaukojimo, gaudami mažas algas. Jūsų patarimai, konsultacijos mums buvo labai reikalingi“, – sakė Elena Kedavičienė.

Bernardas Šaknys

(Elta, 05.23)

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.

Pinigai pervedami doleriais.

Sutvarkomi palikimai.

Skubiams siuntiniams AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.

Dokumentus, įgaliojimus notarizuojame veltui.

MAISTO SIUNTINIAI.

Du patys populiariausi – už \$39.- ir \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštentai), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629

Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS

Broker-Associate

Patamauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestyje. Suinteresuoti skambinkite:

BUDRAICIUI

Bu. 312-585-6100 Pager 312-308-0307

Fax 312-585-3867

MISCELLANEOUS

ELEKTROS

ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-778-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.

Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.

Aukš. S. Kane kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS

3206½ West 98th Street

Tel. (708) 424-8884

(312) 881-8884

J & S CONSTRUCTION

„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-989-2658.

FOR RENT

Apd. For Rent
Vic. Brighton Pl. 6 rms., stove, refrig., walk-to-wall carpeting; encl. rear porch; heat incl.; clean, quiet bldg. References, credit check. \$575 per mo. + 1 mo. sec. deposit. No pets. Preferably Lith. speaking. Call 708-448-7887

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINOS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.

H. Deckys

Tel. 312-585-8824

REAL ESTATE

RE/MAX

REALTORS

(312) 586-5959

(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar parduodant

• Greitas ir sąžiningas pataravimas

• MLS kompiuteriuoju FAX pagalba

• Nuosavybių įkainavimas veltui

• Perkaime ir parduodame namus

• Apartamentus ir žemę

• Pensininkams nuolaida

OPEN HOUSE

8443 S. KOSTNER

Sun. June 9th 1 pm - 4 pm

Lovely Home

St. Bede/Ashburn Area

City Workers come & see!

This well-maintained brick home offers 3 bdrms, large kitchen dinette with newer oak cabinets, huge finished basement w/plenty of storage, 2 baths, well-groomed fenced-in yard, sprinkling system.

FOR RENT

Apd. For Rent
Vic. Brighton Pl. 6 rms., stove, refrig., walk-to-wall carpeting; encl. rear porch; heat incl.; clean, quiet bldg. References, credit check. \$575 per mo. + 1 mo. sec. deposit. No pets. Preferably Lith. speaking. Call 708-448-7887

IEŠKO DARBO

44 m. moteris iš Lietuvos ieško darbo lietuvių šeimose. Galiu slaugyti ligonius, senus žmones, prižiūrėti vaikus, dirbti namų ruošos darbus. Esu siuvėja. Tel. 601-423-0606

„Tautos sukilimas 1941, pirmoji dalis. Be šūvio“

Autorius Pilypas Narutis, prisidėjęs prie sukilimo organizavimo, aprašo savo kartos pastangas atgauti laisvę.

Ši dalis pavadinta „Be šūvio“, nes, kaip įvadė rašo knygos autorius: „Prezidentas – Tautos vadas – pabėgo. Krašto apsaugos ministras pabėgo. Kariuomenės vadas pasitinka Sovietų sąjungos Raudonąją armiją, okupuojančią Lietuvą, o ministras pirmininkas prašo tautą priešus mandagiai priimti...“ Jis toliau teigia, kad „tolimesnį tautos likimą sprendė pati lietuvių tauta...“ Šia knyga bandau dokumentuoti mano ir mano draugų pastangas kovoti prieš Staliną ir Hitlerį, du didžiulius Lietuvos ir laisvojo pasaulio priešus.

Apie 1941 m. sukilimą ir Laikinąją vyriausybę daug kartų buvo rašyta mūsų spaudoje, tačiau įvykiai knygoje dėstomi labai nuosekliai, perpinti asmeniškais prisiminimais žmogaus, kuris tuose įvykiuose aktyviai dalyvavo – ne tik dalyvavo, bet ir buvo vienas organizatorių. Knyga apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d., yra 404 psl., iliustruota nuotraukomis ir faksimilėmis.

Gaunama „Drauge“

Kaina \$17.- (US), plus tax ir persiuntimas.

BALTIA EXPRESS CO LTD.,

(PREZ. VEDIMANTAS PAPYSTIS)

SIUNTINIAI BE MUITO Į LIETUVĄ

• SIUNTINIAI LAIVU PER 45-60 DIENŲ

• ORO CARGO PER 10-12 DIENŲ

• AMERIKIETIŠKŲ MAISTO PRODUKTŲ SIUNTINYS

UŽ \$38.00 PER 14 DIENŲ

• MARQUETTE PARKO APYLINKĖJE SIUNTINIUS

PAIMSIME NEMOKAMAI

• NEMOKAMAS DOKUMENTŲ NOTARIZAVIMAS

PRISTATYKITE SIUNTINIUS JUMS PATOGIU ADRESU:

ARBA SKAMBINKITE NEMOKAMAI

1-800-SPARNAI 1-800-772-7624

NAUJAS ADRESAS

BALTIA EXPRESS CO LTD

6327 S. PULASKI

CHICAGO, IL 60629

TURIME ATSTOVUS LOS ANGELES IR GRAND RAPIDS

Tauragės „Pušėlės“ centre mokykloje visi vaikai yra saugūs ir aprūpinti.

Nuotr. Reginos Švobienės

LAIŠKAI

DĖKUI UŽ RŪPESTĮ

Labai dėkingi Jums už rūpestį. Šiandien vėl gavome labai tvarkingą Vilgailės Lendraitienės laišką. Numatytą talpintuvų laukiamą ateinančią savaitę. Visus tuos tris talpintuvus, kuriuos siuntėte anksčiau, jau gavome balandžio pradžioje ir padalinome, kaip buvo numatyta. Štai rašau apie tokius dalykus, o spaudžia širdį pagalvojus, kiek rūpestio ir kiek kantrybės, kiek pasiaukojimo ir meilės yra įdėta į kiekvieną iš jų, tų talpintuvų. Koks ilgas kelias iki Lietuvos ir tas kelias eina nepaprastai, nutiestas meilės. Kiekvienas daiktas, kuris ateina čia, tai artimo žmogaus gyvas darbas, reikiantis rūpestis šiuo labai sunkiu laiku. Gal sunku Jums viską ir suprasti, Lietuvos žmonės tarsi medžiai su palaužtomis šakomis, kuriuos Jums tenka globoti. Didelė meilė, kurią Jūs mums jaučiate, mums suteikia daug vilties, tai tikrą tikriausia tarsi šventoji evangelija pildosi mūsų tikrove. Ligoniniai su viltimi laukia Jūsų labdaros. Skausminga apie tai galvoti, kad kartais mes būdami taip arti nebejauname vienas kito, artimųjų ratas tampa vis siauresnis.

Jau atėjo labai gražus pavasaris. Nuo Velykų pasirodžiusi saulė su Kristaus prisikėlimu prikėlė mus naujam gyvenimui, pasitraukė ilga žiema, nebuvo numatytų potvynių. Pats Dievo globoja Lietuvą. Dabar jau sprogsta medžiai, lyg tai ir turėtų džiaugtis širdis, bet nesigirdi nei dainų, nei juokų. Žmonės susirūpinę dėl visokių problemų, viskas gerai jei nesuserga, jeigu susergera dabar kas nors šeimoje neįmanomai sunku.

Vakar aš labia vėlai grįžau iš darbo. Lijo stiprus lietus su perkūnija. Man akys stovi vaizdas matytas Gedimino prospekte, prie mūro atsišliejęs nugara ant grindinio klupantis invalidas, o į kepurę teškia lietus ir tarsi ašaromis plauša surinktus baltus centus, patį didžiausią skurdą. Toliau tvankantis, pilnas šviesos restoranai su keliais jaunais klientais-mafiozais, ir vėl ant cementinių laiptelių motiutė, prisiglaudusi po švarku sulytą šunytį, prašo išmaldos. Ligoninėse dejuojantys su suplyšusiom pažimomis ir basi ligoniniai, gaunantys badmirio porciją. Pristabdytos operacijos, tik neatidėliotina pagalba. Sveikatos apsaugos finansavimas šiandien yra panašus į tą vargšą invalidą

Gedimino pr. Ir kodėl vieni žmonės praeinantys pro jį vis dėlto ieško nors ir labai mažos aukos savo kišenėse, o kiti net nepristabdo žingsnio? Taigi Jūs, brangieji, tie, kurie matote kitų skurdą ir negalite ramiai praeiti matydami artimojo kančią.

Atiū Jums, Jūs nepamiršate ir vaikučių. Motinos dienos proga norėčiau padėkoti ir už Jus, už tuos, kurie neturi motinų, arba kurie turi bejėges, paklydusias motinas sunkiame gyvenimo kelyje. Jūs suteikiate jiems džiaugsmo ir šilumos.

Šiandien gegužę savo žiedais jau pradėjo barstyti žemę, norėtume tuos žiedus pasiųsti Jums, kad Jūsų širdies žmonių gyvenimo kelias būtų nubarstytas pačiais gražiausiais žiedais-medžių ir pievų ir kai kur dar išlikusių lietuviškų darželių gelemis. Atiū Jums už viską, brangieji. Tegu ramybė, palaima ir sėkmė lydi Jus, kenčiančiųjų globėjus ir tuos brangiuosius žmones, kurie aukoja Lietuvai.

Ona Grimalauskienė
Labdaros komisijos
koordinatore

Pastaba. Laiškas rašytas Lithuanian Mercy Lift darbuotojai Vilgailė Lendraitienė gegužės pradžioje.

NORIU PASIAIŠKINTI

Gegužės 10 d. laišku skyriu Jėzusą Abrautis bando įtikinti, kad, aprašydamas 1941 m. birželio 24 d. pergyvenimus, aš smarkiai klydau ir miniu tik apytikrius ar net klaidingus vokiečių ir Vilnių atėjimo laikus sakdamas „... idienojus...“ ir „vokiečiai dar nebuvo atėję...“

Turiu pasakyti, kad arešto metu rusai be asmenų dokumentų iš manęs buvo atėmę ir laikrodį, todėl, ir norėdamas, negalėjau minėti tikslaus laiko. Kitaip su Jonu Abrautiu. Jis, kaip ir dera karininkui, įvyki aprašo minutės tikslumu: 5 val. rytu (ne anksčiau, ir ne vėliau) prie Šv. Petro Pavilo bažnyčios su tikimais vokiečių kariuomenės daliniais, kurie „... be sustojimo, traukė per Vilnių rytų kryptimi...“

Vilnių pažinau. Tikiu, ji gerai žinojo ir Jonas Abraitis. Mes kalbame apie skirtingas miesto dalis. Tuo metu, kai Jonas Abraitis pirmuosius vokiečių kariuomenės dalinius sutiko prie Antakalnio ir Olandų gatvių sankryžos, aš tikriausiai dar buvau uždarytas Vilniaus geležinkelio prekių stoties vagonė. Išvaduotas vokiečių nemiačiau nei stotyje, nei eidamas Panerių gatve. Jų nesutikau ir pakeleje į miesto centrą. Vokiečių nebuvo ir man būnant Gedimino gatvėje. Tiesa, tuo

metu sklido gandai, kad vokiečių kariuomenė jau pasiekė Vilniaus priemiesčius.

Aš tikiu, kad Jonas Abraitis pirmuosius vokiečių kariuomenės dalinius sutiko jau 5 val. rytu prie Šv. Petro Pavilo bažnyčios, bet tuo laiku jų dar nebuvo visose miesto dalyse. Pirmą kartą juos išvydau, žiūrėdamas pro buvusios mano darbovietės langą, o tas tikrai jau buvo idienojus.

O gal mes kalbame apie skirtingus įvykius, nes Jonas Abraitis visa tai prisimena „... po ilgą prabėgusių 55-rių metų...“ (laiškas išspausdintas 1996.5.10), kai tuo tarpu savo pergyvenimus aš minėsiu tik birželio mėn?

Iš J. Abrautis aprašymo spėjau, kad jis jau sulaukęs brandaus amžiaus, nes 1941 metų Šv. Jono dieną vadovavo kuopai, kas nebuvo jaunesniojo leitenanto darbas. Tėvas mane mokė, kad negražu ginčytis su vyresniais žmonėmis, todėl, manau, pasikeitimą laiškais baigsiu išsiaiškinę ir nesuspikę.

Artinantis prie aprašyto įvykio sukakties, noriu geru žodžiu prisiminti Lietuvos karininką, kuri ypač nukentėjo nuo abiejų okupantų. Vieni jų, kaip Jonas Abraitis, buvo pasirodę kovai, kiti - nužudyti ar išvežti į Sibiro taigas ar vokiečių koncentracijos lagerius, treti liko Lietuvoje kovoti už tėvynės laisvę, o daugumas vykdė duotą pažadą ir be reikalo netraukė kardų iš makštų, kad vėliau jų nereiktų be garbės nuvesti, ir pasitraukė į Vakarus.

Šia proga prisimenu buvusį bendradarbį, kalinto dienas Lukiškių kalėjime leidusį, leitenantą K., kartu su manim vienoje kameroje būvusį kapitoną Š., kuris, išėjęs į laisvę, išvyko kovoti prieš raštonajį okupantą... Ypač gerbiu anuomet tautininkų vyriausybės iš kariuomenės, kaip nepatiktus asmenis, pašalinčius leitenantus Dzenkaitį ir Skuruską. Pirmomis karo dienomis vokiečiai juos, kaip desertininkus, išmetė virš Lietuvos teritorijos. Dzenkaitis žuvo - saujale partizanų, gindamas Kauną per Nemuną Vytauto Didžiojo tiltą, o Skuruskos lavoną rado karo audrai praužius šiaurės Lietuvos miškuose.

P.S. Noriu priminti, kad pažinau ir „privatiai“ Karo mokyklą baigusius karininkus. Keli jų buvo save net pakėlę į aukštesnius laipsnius.

Vladas Simutis
Redford, MI

KAS IŠLAISVINO LIETUVĄ?

Kai šitokia antraštė skaitai straipsnį, širdis plyšta rauda: „Už ką padėjo savo vos pražudę gyvenimą mano dvidešimt trejų metų brolis - laisvės kovotojas?“ Ar kad iš abiejų pusių Atlantos sesės ir broliai nepasidalytų „garbe“?

Kai dega namas ir visa šeima subėga jo gesinti, vėliau po gaisro ar draskos savo tarpe, kuris šeimos narys išgelbėjo savo gūžtą? Ne! Jie griežbiai kaip greičiau atstatyti, kad būtų vėl jaukus šeimos židinys. „Kai du stovs - visados daugiau padarysi!“ - taip jau pradžios mokykloje mokė taurieji mokytojai.

Mes turime pripažinti, kad Lietuvoje jie buvo, kaip pačiame fronte, o mes čia - lyg už akasų gyvenome ir dirbome tik ta viltimi, kad jie ten laimėtų.

Jau vien „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ buvo komunistams rakštas akys, o kur krizės metu didvyriškas Vytauto Landsbergio - laisvės šauklio - atkaklus atsparumas, vėliau net pasirinkimas mirti Parlamento rūmuose? Kaip galime užmiršti sausio 13-tosios didvyrius ir visus „neapdauotus herojus“, susikibusius rankomis gyvąja grandine Baltijos kelyje?

Lietuva dar ir dabar sėdi, kaip ant ugnikalnio.

Skaudu, kai iš anapus skaitai, kad čia, „senukai tik lakstė su vėliavėmis“. Kiek čia buvo veikta, klebenta, rašyta, prašyta, protestuota ir referuota, kad tik pagelbėtų Lietuvai gauti laisvę. Juk kasdien vien Čikagos dienraščiai pirmame puslapy skelbė apie Lietuvą, taipgi radijo bangomis bei televizijos kanalais.

Tikrai yra naivu lyginti Lietuvą su Čekija. Jei Lietuva sedėtų ant tokių alyvos versmių, kaip Čekija, tai grobuonė meška užglenžtų ją lygiai taip pat, kaip Čekiją.

Del Dievo meilės, nustokime vieni kitiems priekaištauti. Net ir Kristus suburtų „amžinuosius kritikus“, kaip Jis sudraudė maištininkus, gelbėdamas Magdalėną.

Užsibrėžime rezoliuciją - būti pavyzdžiu šeimai, o ne barinui, neapykantos, priekabių pasimetusi šeimai. Kurkime, padėkime, patarkime, pastiprinkime vieni kitus, neškime ant savo pečių, optimistiškai sakdami: „Tai ne sunki našta, nes tai - mano broliai ir seserys!“

Ir Auškinėjimas padės pozityviai galvojančioms ir veikiančioms, o vėlesniantieji pasiliks vieni apverktinoje padėtyje.

Stanis E. Semėnienė
Chicago, IL

VARPAIŠ SKAMBINO, BĖT KUR...

Džiaugiuosi, kad Ignas Petruskas „laišku skyriu“ (1996.V.24) mums primena apie moterų nuveiktus darbus užsienyje - JAV, Lietuvos bendruomenėje. Gerbė joms.

Deja, laisvė maža klaidelė, kurią priima atitaisyti PLB valdybos vicepirmininkas Rimas Česonius vadovavo PLB valdybos sudarytai Pilietybės komisijai iš užsienio ir Lietuvos atstovų. Ši komisija buvo patvirtinta Lietuvos Respublikos prezidento A. Brazausko. Komisija išrūpino pilietybės teisę užsienio lietuviams. Apie tai buvo rašoma spaudoje. Turbūt per mažai PLB valdyba skardėnė savo darbais, o gal ne visi norime apie tuos darbus girdėti?

Linda Rugienė išsiaiškino, kaip JAV ir Lietuvos valdybos sudarytos naujos komisijos darbus, džiaugiamės ir didžiujame jos darbe, bet dėl pilietybės teisių suteikimo užsienio lietuviams tenka dėkoti Rimo Česonio sudarytai ir darbą atlikusiai komisijai.

Baniutė Kronienė
Clarendon Hills, IL

BRANGŲS TAUTIEČIAI!

Vilkaviškio vyskupija praėjusio karo metu (1944 m.) patyrė skaudžius nuostolius, neteko Katedros ir per dvidešimties bažnyčių. Jau penkeri metai vyksta sugriautų šventovių atstatymas. Geros valios žmonių paramos dėka, sumaniai vadovaujant energingam kan. V. Gustaičiui, Vilkaviškio Katedra, kuri per karą buvo apgriauta, o sovietinių okupantų visiška sunaikinta, dabar jau atstatyta: aptinkuotos sienos, uždengtas stogas, ant bokštų spindžiai kryžiai. Deja, trūksta lėšų ją gražiai įrengti. Niekam ne paslaptis, kad dauguma Lietuvos žmonių gyvena labai vargingai, todėl tikinčiųjų aukos bažnyčių statybai žymiai sumažėjo.

Drįstu kreiptis į JAV gyvenančius brolius lietuvius, prašydamas paremti Vilkaviškio Katedros interjero įrengimą. Katedros dvidešimt penkiems langams daromi meniški vitražai, kurių kiekvienas kainuos po 2,000 dolerių. Gal kas nors iš Jūsų panorėtų paaukoti vitražą, užsakyti altorių ar tabernakulį ir taip įamžinti savo vardą ar savo mirusiųjų artimųjų atminimą?

Tikimės, kad Dievo ir gerų žmonių remiami pradėtas darbus sėkmingai užbaigsime. Kiekvienose šv. Mišiose aš ir kiti vyskupijos kunigai bei tikintieji meldžiame aukotojams Dievo palaimos ir švč. Mergelės Marijos globos, o Jūsų brangius mirusius artimuosius pavedame Viešpaties gailestingumui.

Su dėkingumu ir malda.
Vysk. Juozas Žemaitis, MIC
Vilkaviškio vyskupas

Pastaba: Kad būtų lengviau išpildyti vyskupo Juozo Žemaitis prašymą, aukas galima siųsti kun. Viktoriui Rimšeliui, MIC, „Draugo“ arba marijonų vienuolyno Čikagoje adresu, pažymint, kad tai Vilkaviškio katedrai. Jūsų aukos bus persiųstos į Lietuvą.

ABITURIENTŲ POKYLIS

Šaunų sumanymą turėjo Lietuvių moterų klubų federacijos Čikagos klubas - surengti pokylį abiturientams „Pavasario žiedai“. Pokylis įvyko gegužės 5 d. Puikus dalykas surinkti lietuviškus abiturientus į jiems, ir tik jiems, skirtą puotą.

Jauki aplinka, graži salė, geras maistas. Daug žymių svečių. Net garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza malonėje atvykti ir pasveikinti jaunuolius, kurių, deja, tebuvo tik septyni.

Be abejo, ne septyni, gal tris kart tiek lietuvių baigusių šiais metais gimnaziją. Šių eilučių autorė kalbino, kvietė keletą šeimų dalyvauti šventėje. Atrodo, kad per aukštą kainą atbaidė - tėvui, mamai ir vaikelui, be truputio, beveik visas šimtas dolerių. Daugeliui tai buvo veik neįkandama.

Prabangios salės nuoma, brangus orkestras (nors ir grojo puikiai, bet, vargu, ar jis buvo būtinas), visa tai padidino mokestį. Graži ir reikalinga „Pavasario žiedų“ puota galėtų būti gausesnė, jei būtų pigesnė.

Linkėčiau organizatoriams, rengiant šventes, pagalvoti kaip būtų daugiau pritraukti žmonių. Mūsų čia nėra tiek daug, todėl kiekvienas turi būti reikalingas - ir turtingas, ir ne.

Ligija Tautkuvienė
Chicago, IL

PRAŠOMA ATSLIEPTI

Vokiečių okupacijos metais Lietuvoje, „pogrindyje“ veikė Lietuvos laisvės kovotojų sąjunga (LLKS). Pokario metais iš Vokietijos fašistinių lagerių į Jungtines Amerikos Valstijas patekusi LLKS vadovybė, 1983 metais Čikagoje išleido knygą „Laisvės besiekiant“. Norėta rinkti medžiagą ir antrąją LLKS istorijos knygą, o kad nepakenktų bolševikiniam „rojuje“ išlikusiems LLKS veikėjams, ją skelbti (spausdinti) tik Lietuvai atgavus Nepriklausomybę. Tai pačias sumetimas ir pirmojoje LLKS istorijos knygoje nebuvo skelbiamos kai kurių veikėjų pavardės. Deja, jau ir pirmosios knygos įvade leidėjai abejojo, kad spartiai retėjant buvusių veikėjų gretoms, ar bebūvū įmanoma paruosti antrąją LLKS istorijos knygą. Ji ir nebebūvū ruošiamą, nes pirmosios knygos spausdinimas irgi užtęsė. Praėjusiais metais JAV mirus pagrindiniam pirmosios knygos leidėjui, sudarytojui ir redaktoriui A. Vokietaičiui, sudaryti ir išleisti antrąją knygą neįmanoma.

Lietuvos Knygnešio ir Lietuvos Kraštotyros draugijų Kauno skyriai ėmėsi iniciatyvos, antrąją LLKS istorijos knygą „Laisvės besiekiant“ išleisti Lietuvoje. Renkama medžiaga, dokumentai, fotografijos, atsiminimai.

Kviečiame atsilipti asmenys, kurie priklausė ar padėjo LLKS organizacijai, platindami „Apžvalgą“, „Laisvės kovotojų“.

DRAUGAS, antradienis, 1996 m. birželio mėn. 4 d.

5

atsisaukumus ir kitus leidinius, Kauno skyrius K. Donelaičio rinko aukas, ginklus, žinias arba kitaip rėmė, Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos veiklą. Kreiptis adresu: Juozas Grušys, Kraštotyros draugijos

Juozas Grušys
Lietuvos Kraštotyros draugijos
Kauno skyriaus pirmininkas

A.†A. HELEN C. ALLEN ALESAUSKAS Prose

Gyveno Alsip, IL.

Mirė 1996 m. birželio 3 d., sulaukusi 85 metų.
Gimė Chicagoje.

Nuliūdė liko: vyras Al C., dukra Audrey, žentas Don Walsworth, sūnus Ted, marti Diane; mirusio sūnaus žmona Betty; anūakai: Ed, žmona Linda ir Don Jr., žmona Shea Walsworth, Lynn, vyras David Wood, Jerry Jr., žmona Debbie, Marty, žmona Linda, Joe, žmona Sue, Matt, Jeff, žmona Cheryl, David, žmona Karen, Brian, žmona Brooke ir Ted II; penkiolika proanūkų. Broliai: Ed, žmona Jo Prose ir Val, žmona Evelyn, gyv. Florida.

Velionė buvo motina a.a. Jerry ir sesuo a.a. Emily Prose.

Priklausė Chicago Lietuvos moterų klubui ir „Matrons Club“, 40 m. darbavosi kaip savanorė Palos/Orland Unit of Recording for the Blind.

Velionė pašarvota antradienį, birželio 4 d. nuo 3 iki 9 v.v. S. C. Lack & Sons Palos laidojimo namuose, 11028 Southwest Hwy, Palos Hills.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, birželio 5 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gelių prašoma aukoti Palos/Orland Unit of Rec. for the Blind, 9520 C. West 14th St., Orland Park, IL 60462.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: vyras, dukra, sūnus, anūakai, proanūakai, broliai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. S. C. Lack & Sons. Tel. 708-974-4410.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS A.†A.

KAZIMIERAS SKRIPKUS

Minint mūsų mylimo Kazimiero, kurio netekome 1995 m. birželio mėn. 7 d., mirties sukaktį, šv. Mišios už velionį bus aukojamos š.m. birželio mėn. 8 d., šeštadienį 8 val. ryto Pal. Jurgio Malatūčio misijos bažnyčioje, Lemont, IL.

Prasime gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti velionį Kazimierą savo maldoje.

Nuliūdė: giminės ir artimieji.

PADĖKA A.†A. KLEMENSAS JUŠKEVIČIUS

Mūsų mylimas Vyras ir Tėvas mirė 1996 m. gegužės 7 d. ir buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje. Širdingai dėkojame kun. Fabijonui Kireliui už atlaikytas šv. Mišias, maldas koplyčioje ir kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos klebonui kun. Anthony Puchenski, msgr. Domazui Mozeriui už aplankymą koplyčioje ir maldas.

Širdingai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už atsilankymą, aukas šv. Mišioms, gėles ir pareikštą mums užuojautą.

Nuoširdus aciū karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui Gaidas-Daimid už patarnavimą.

Liūdi: žmona Adelė, sūnus Tadas ir duktė Teresė.

A.†A. ZIGMUI ŽIUPSNIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo jo žmonai ŽIBUTEI, sūnui, dukterims ir jų šeimoms, broliui STEPONUI, seserims bei kitiems artimiesiems.

Ona Sirgedienė
Ada ir Vacius Lelai
Vita ir Benediktas Neverauskai

Garbingam „Lietuvių Enciklopedijos“ leidėjui, buvusiam JAV LB Tarybos nariui, šventos atminties lietuviui

A.†A. JUOZUI KAPOČIUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą visų Amerikos lietuvių vardu jo žmonai MARIJAI, jų dukroms ir sūnui su šeimomis ir anūkais bei visiems kitiems artimiesiems. Mes netekome didelio kultūros darbuotojo ir nuoširdaus patrioto. Jo atlikti darbai ir jo asmeninis pasiaukojimas lietuviybei visuomet liks mūsų atmintyse.

JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba
JAV Lietuvių Bendruomenės Valdyba

Dr. Donato ir Dainos Siliūnų namuose džiaugiamas, parsivežus „naują brolį“ - iš kairės: Aleksiusas, Audrytė, Daina, Poviliukas ir Daivutė. Nuotr. Indrės Tifunėlienės

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

DĖMESIO!

Dešimtosios tautinių šokių šventės (liepos 6 d.) proga „Draugo“ šeštadieninė laida skiriama šiam svarbiu užsienio lietuvių gyvenime įvykiui – jubilėjinei tautinių šokių šventei – paminėti, pasidžiaugti ir jos dalyviais, ir svečiais iš arti, iš net labai toli.

Kviečiame skaitytojus, organizacijas, verslo įstaigas siųsti savo sveikinimus į „Draugą“ – visi jie bus gražiai išspausdinti minėtoje laidoje, kuri pasklis labai plačiai, nes dienraštis bus platinamas šventės mugėje, taip pat viešbutyje, kur apsisistos daugumas dalyvių.

Jūsų sveikinimai prisidės prie šventės iškilmingumo ir džiaugsmo, nes tuo būdu į ją gali įsijungti visi, net ir negalintys asmeniškai dalyvauti. Jūsų įstaigos, paslaugų ar verslo reklama bus taip pat labai veiksminga, nes pasieks daug skaitytojų, tad raginame jas siųsti ir iš kitų miestų, ne tik iš Čikagos.

Sveikinimai ir reklamos turi „Draugo“ administracijai pasiekti iki birželio 28 d., kad suspėtume jas išspausdinti šioje specialioje, X jubilėjinei tautinių šokių šventei skirtoje, laidoje.

„Draugo“ administracija

Dr. Albinas Prunskienė 75 metų gimadienio iškilnių proga vargstantiems vaikams Lietuvoje buvo suaukota 2,225 dol. Aukojų: 200 dol. K. Matkevičius; po 150 dol. Aldona ir Algirdas Brazis, drs. J. ir T. Prunskiai, dr. B. L. Seibuchiai, dr. R. L. Sidriai, dr. V. Sruogienė ir D. Sruogaitė; po 100 dol. – drs. A. V. Šauliai, A. Sutkuvienė, drs. A. ir M. Vygantai; po 75 dol. – B. ir J. Briedžiai, K. ir D. Dallas, V. Prunskienė; po 50 dol. – S. ir S. Balzekai, D. B. G. Biskiai, D. A. V. Domanskiai, J. Švabaitė-Gylienė, S. Joku-bauskas, dr. J. Jakševičienė, I. Kairytė, J. A. Kereliai, J. R. Mozoliauskai, B. B. Nainiai, M. Noreikienė, N.N., kun. A. Puchenski, St. Semėnienė; po 25 dol. – M. Remienė, A. ir J. Vasilevičiai. Prie šių aukų patį jubilietį dr. A. Prunskienė pridėjo savo 1,825 dol., sudarydama 4,050 dol. sumą. Jubiliatės prašymu, „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas pinigų paskirstė taip: 1,825 dol. iš Sibiro tremties atvežtų gabiių studentų vienkartinėms stipendijoms, o visi kiti – vargšų vaikų maitinimui mokyklose.

„Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71st St., Chicago, IL 60629, sveikina jubilietį dr. A. Prunskienę ir dėkoja jai bei visiems aukotojams, besidžiaugdams, kad už tą gražią sumą bus galima sušelpiti ne vieną vargšą našlai-telį.

Irena Polikaitienė, Ateitininkų namų renginių koordinatorė, rūpinasi, kad visi, atsilankę į Ateitininkų namų gegužinę, būtų gerai ir skaniai pavalgydinti. Gegužinė vyks sekmadienį, birželio 23 d., Ateitininkų namų ažuolyno paunksmeje.

x TĖVŲ DIENOS šv. Mišių bei maldų novena prasidės birželio 7 d. ir tęsis iki 16 d., Marijonų koplyčioje prie „Draugo“. Ši novena skirta Šv. Jėzaus Širdies garbei, meldžiant tėvams kūno ir sielos sveikatos, sėkmės darbuose, kantrybės kančioje, gi mirusiems – amžinosios laimės. Maloniai kviečiame įsijungti į šias ypatingas mūsų maldas. Savo tėvų, vyrų, uošvių ir senelių vardus siųskite: **Marian Fathers, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629.**

(pr)

x Pensija iš Vokietijos! JAV-bėse gyvenantys, vokiškai kalbantys žydai dabar gali gauti pensiją iš Vokietijos. Informacijai skambinkite: **Werner Zahn, 312-271-0657, Hansa Travel Bureau.**

(sk)

ARAS ROOFING

Arvydas Kurla
Donnamas ir Laskome
vys. 177-1100
Tel. 708-292-0736
Skambinti po 10 v.

Birželio įvykių minėjimą sekmadienį, birželio 9 d. rengia Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkė kartu su Amerikos Lietuvių Tarybos Cicero skyriumi. Mišias 11 val. ryto laikys ir pamokslą sakys kun. dr. Kęstutis Trimakas. Vargonais gros muzikė Marija Mondeikaite-Kutz ir specialiai šiam paminėjimui, kuris išpuola ir Dievo Kūno šventėje, choro pirmininkės Jonės Bobinienės parinktas giesmės giedos parapijos choras.

Po Mišių, parapijos salėje vyks Birželio įvykių paminėjimas, kurio metu pagrindinę kalbą pasakys buvęs politinis kalnys inž. Pilypas Narutis. Meninę programą atliks solistė Linda Burbienė.

Tradiciniai Tėvo dienos pietūs Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, birželio 16 d., 12:20 val. p.p., didžiojoje salėje. Dienai pritaikyta programą atliks solistė Praurimė ir dr. Leonidas Ragai. Tėveliams didžiausia dovana – pabūti kelias valandas savo šeimos artumoje ir dar lietuviškuose namuose. Vietas reikia užsisakyti iš anksto pas Aldoną Palekienę 708-448-7436 ar pas Vilę Marchertienę 708-985-7216. Tėvo dienos pietūs ruošia PLC renginių komitetas.

Spaudoje nuolat matome padėkas **Baltic kėpyklos** Čikagoje savininkams p. Ankams už paaukotas skanumynus įvairiems lietuviškiems renginiams. Štai prisideda dar viena padėka: rengėjai nuosirdžiai dėkoja už pyragus, kuriais buvo vaišinami lankytojai „Margučio II“ vakaronės dalyviai Jaunimo centro kavinėje gegužės 17 d.

IŠ ARTI IR TOLI

BALTIJOS KRAŠTŲ MINĖJIMAS

Michigan valstijos Pabaltiečių komitetas praneša, kad 55-sis Michigane Baltijos kraštų minėjimas vyks š.m. birželio 9 d., sekmadienį, 10 val. ryto Šv. Povilo ev. liuteronų bažnyčioje, 30623 West 12 Mile Rd., Farmington Hills, MI. Informacijos teikia adv. Kęstutis Miškinis, tel. (810) 967-2040.

LIETUVOS OLIMPINĖS KREPŠINIO RINKTINĖS PRIEŠOLIMPINIŲ RUNGTINIŲ RATAS JAV-SE

Lietuvos olimpinė krepšinio rinktinė, ruošdamasi dalyvavimui 1996 metų olimpinėms žaidynėms Atlantoje, š.m. liepos mėn. JAV-se žais seriją draugiškų parodomųjų rungtynių. Numatomas toks šių rungtynių tvarkaraštis (nurodomas žaidynių laikas yra vietos laikas).

Liepos 7 d. – Lietuva-Kroatija (Čikagoje, Rosemont Horizon, 1 val. p.p.).

Liepos 9 d. – Lietuva-Brazilija (Las Vegas, Thomas & Mack Center), 7:30 val. vak.).

Liepos 12 d. – Lietuva-Phoenix „Suns“ rinktinė komanda (Phoenix, America West Arena, 7:30 val. vak.).

Liepos 15 d. – Lietuva-Graikija (Čikagoje, Rosemont Horizon, 7 val. vak.).

Liepos 16 d. Lietuva-Puerto Rico (New York, Madison Square Garden, 7:30 val. vak.).

Liepos 17 d. – Rungtynės New Yorke. Su kuo dar ne-skelbiama.

Bilietai visoms minėtoms rungtynėms gaunami Ticket-master.

Bilietai pradėdami parduoti š.m. birželio 3 d. Ticket-master tel. Čikagoje – (312) 559-1212.

Plačiau apie žaidynes ir kitus susijusius įvykius jau buvo rašyta „Sporto apžvalgoje“ š.m. gegužės 24 d. laidoje.

(sk)

„ANTRAS KAIMAS“ SU DVIEM KAUKĖM

Mūsų teatrinis gyvenimas darosi vis nykesnis ir nykesnis: dauguma vienetų jau išmirę, o kiti leisgyviai – nežino ar jau išsėtis ramybėje, ar dar truputį pasispardyti. Tačiau yra ir linksmesnių išimčių. Po truputį pertraukos, „Antras kaimas“, ilgiausiai egzistuojantis Čikagos lietuvių teatras (33 metai), vėl sugrįžta į sceną. Su šiuo teiginiu gali nesutikti garbūs mūsų teatro kritikai, nenorintys prileisti prie teatrinio lovio aktorių, kuriems klijuojama „komikų“ etiketė. Bet, kaip mano jaunystės bičiulis Šekspyras yra pasakęs: rožė pavadinta kitu vardu, tai... nejaugi pomidoras? Kaip pavadinsi – nepagadinsi. „Antras kaimas“ 1982 metais gavo JAV Bendruomenės teatro premiją, ir, reikia manyti, ne už bulvinių blynų kepimą.

Šia proga užkalbinau „Antro kaimo“ veteraną ir seniūną Eugenijų Butėną. Pasirodo, jis ne seniūnas. Tai gal prievaizdas? Irgi ne! Prievaizdas buvo Titus Antainaitis – jis tik prievaizdukas. Taigi, klausiu prievaizduko, ką šiais metais žadate parodyti publikai? Atsakymas buvo itin netikėtas: antrakaimiečiai susibaudė sudaryti programą iš dviejų dalių: netradiciniai „rimtos“ ir tradiciniai „nerimtos“. Pirmoje dalyje bus stasoma Antano Škėmos pjesė „Kalėdų vaizdelis“ (apie valandos ilgumo), o antroje – tipiška „Antro kaimo“ programa iš senų ir naujų satyrinių bei humoristinių gabaliukų. Čia vėl ištępti bent porą žodelių apie „Kalėdų vaizdelį“. Tai įdomi ir sudėtinga egzistencialistinė pjesė, kuri, nepaisant šventiško pavadinimo, yra ne vaikams ir ne visiems suaugusiems, ypač tiems, kurie pripratę prie televizijos skystimėlio. (Beje, antrakaimiečiai jau seniai norėjo šią pjesę pastatyti, tad dabar sėkmingai ir su dideliu entuziazmu ją repertuoja). O tie, kuriems „Kalėdų vaizdelis“ bus per ketas rįšutas perkrūmstis, galės mėgautis tipiška humoristine antrąja programos dalimi.

Visą programą jaukioje kabininėje atmosferoje suvaidins nusipelnę liaudies artistai... Atleiskite, „Antro kaimo“ aktoriai: Vida Gilvydienė, Alida Vitaitė, Tauras Bublys, Eugenijus Butėnas, Aidis Palubinskas, Jonas Variakojis ir Karolis Žukauskas. Jiems talkininkaus nepamainomas garso ir šviesinio meistras Juozas „Sid“ Ulevičius.

Ši vienkartinė trečdalis šimtmečio sukaktuvinė programa bus X tautinių šokių šventės išvakarėse, liepos 3 d. (trečiadienio vakare) Jaunimo centro didžiojoje salėje. Kadangi ketvirtadienis nedarbo diena, nepraleiskite progos susitikti senus pažįstamus, pabendrauti ir pamatyti „Antrą kaimą“ su dviem kaukėmis!

Rimas Vėžys

Smagi ir neprailgusi buvo meninė dalis. Ir čia būta siurprizų, kurių vienas tikrai nelauktas – tai patio A. Šluto rokimai įtaigoja išsiviją budėti, jaungtis, veikti. Tad junkimės ir susilaukė gausių ovacijų. Šiaip

„Antras kaimas“ – su dviem kaukėmis. I eil. iš kairės: Jonas Variakojis, Karolis Žukauskas; II eil. – Eugenijus Butėnas, Aidis Palubinskas, Alida Vitaitė, Juozas „Sid“ Ulevičius; III eil. – Vida Gilvydienė ir Tauras Bublys.

„Antras kaimas“ – su dviem kaukėmis. I eil. iš kairės: Jonas Variakojis, Karolis Žukauskas; II eil. – Eugenijus Butėnas, Aidis Palubinskas, Alida Vitaitė, Juozas „Sid“ Ulevičius; III eil. – Vida Gilvydienė ir Tauras Bublys.

GRAŽI SUKAKTUVINĖ PUOTA

Anatolijaus Šluto vedama Amerikos lietuvių radijo valandėlė gyvuoja jau daugelį metų, o jis pats televizijoje ir įvairiose radijo programose reiškiasi net 30 metų. Tad neuostabu, kad jo veiklos prie mikrofono trisdešimtmečiui atžymėti surosta me pokylyje matėsi tiek daug veidų žinomų žmonių. Tai rodo, kad A. Šlutas turi daug draugų ir yra populiarius mūsų tautiečių tarpe.

Susirinkus pilnai salei svečių, pokylio programą pradėjo pats A. Šlutas, o ją sėkmingai vedė, buvęs A. Šluto radijo valandėlės aktyvus talkininkas, Leonas Narbutis, kuris šiuo metu vadovauja „Margučio II“ veiklai. A. Šlutas pristatė jo programos talkininkus: adv. P. Žumbakį, dr. J. Adomavičių, P. Petrūtį, dr. A. Kabailą, A. Dunzila, Ed. Šulaitį ir savo svarbiausiąją bendradarbę Sigitą Tylienę. Jis taip pat pagarsino ir pokylyje dalyvavusį Valdą Adamkų.

Buvo perskaityti ir sveikinimai raštu. Tokių tarpe buvo Kauno muzikinio teatro vadovas G. Žilys, o taip pat ir to pačio teatro balerinos, dabartinė LB JAV Krašto valdybos Kultūros tarybos pirmininkė A. Kežėlienė (ji yra A. Šluto vestos televizijos programos buvusi pranešėja), LB Brighton Parko apylinkės pirm. S. Daulienė ir kt. Žodžiu sveikino Lietuvių žurnalistų sąjungos Čikagos skyriaus valdybos narė Z. Juškevičienė. Reikia pažymėti trumpą ir nuotaikingą invokaciją, kurią sukalbėjo kun. J. Vaišnys, S.J., už ką publika net paplojo.

Smagi ir neprailgusi buvo meninė dalis. Ir čia būta siurprizų, kurių vienas tikrai nelauktas – tai patio A. Šluto rokimai įtaigoja išsiviją budėti, jaungtis, veikti. Tad junkimės ir susilaukė gausių ovacijų. Šiaip

„Antras kaimas“ – su dviem kaukėmis. I eil. iš kairės: Jonas Variakojis, Karolis Žukauskas; II eil. – Eugenijus Butėnas, Aidis Palubinskas, Alida Vitaitė, Juozas „Sid“ Ulevičius; III eil. – Vida Gilvydienė ir Tauras Bublys.

Iš A. Šluto radijo ir televizijos veiklai paminėti skirtos pokylio Jaunimo centre gegužės 11 d. iš kairės: Aldona Pečiūrienė ir aktoriai Apolonia bei Petras Steponavičiai.

Nuotr. Ed. Šulaičio

BAIGĖ MOKYKLĄ

Stanislovo ir Ligijos Tautkų sūnus Adomas – Wheaton Warrenville South gimnazijos abiturientas. Gyvena Wheaton, IL. Adomas JAV – treči metai. Atvyko iš Vilniaus. Kaip ir daugeliui naujai atvykusiųjų, pirma problema buvo anglų kalba. Reikėjo idėti nemažai triūsų, išmokti kalbėti, mąstyti angliškai. Džiaugiamės, kad šiandien anglų kalba tapo antrąja kalba.

Natūralu, kad į platesnę veiklą mokykloje įsitraukti jam neteko. Tačiau Adomas įsiliejo į lietuvišką gyvenimą: dr. A. Pauliaus pakviestas ir pastoviai skatinamas, tapo jūrų skautu. Valtininku. Taip pat lankė Pedagoginį lituanistikos institutą, kurį jau baigė. Metus šoko „Spindulio“ tautinių šokių grupėje (vad. Rasa Paskocienė) bei lankė pramoginių šokių kursų (vad. L. Tautkuvienė) su jūrų skautais.

E.Š.

SVARBU ŽURNALISTAMS IR SPAUDOS – INFORMACIJOS DARBUOTOJAMS

LŽS Čikagos skyrius po keletrių „poilsio“ metų bunda ir stoja į veiklą. Šaukiamas susirinkimas birželio 6 d., 6:30 v.v. Lietuvių kultūros St. Balzekas patalpose, 6500 So. Pulaski. Susirinkime dalyvauti kviečiami visi žurnalistų sąjungos nariai ir visi spaudos – informacijos darbuotojai. Yra numatyta atgaivinti ir žurnalistų popietes, skirtas kultūriniam, socialiniam bendravimui, politinėms diskusijoms. Lietuvos politiniai įvykiai bei artėjantys Seimo rinkimai įtaigoja išsiviją budėti, jaungtis, veikti. Tad junkimės ir susilaukė gausių ovacijų. Šiaip

Adomas Tautkus.

Adomo gyvenimas dalijasi į dvi dalis – iki atvykimo į JAV ir jau atvykus. Iki atvykimo turėjo daugiausiai galimybių dalyvauti įvairioje veikloje: lankė džiudo (savigny) užsiėmimus, šachmatų, foto, futbolo, pramoginių šokių būrelius, mokėsi skambinti pianinu. Viskas buvo arti namų ir nebrangu. Atvykusiam nėra taip paprasta dalyvauti panašioje veikloje.

Čia, JAV, pamėgo juvelyrinką, kuri jam gerai sekasi: sukurti darbeliai kelia nuostabą ir susižavėjimą. Teko dalyvauti mokyklos meno parodoje. Laisvalaikio skambina gitara, piešia, fotografuoja, žaidžia krepšinį. Gerai rašo ir galėtų dažniau dalyvauti lietuviškoje spaudoje.

Adomas žada studijuoti kompiuterių mokslą College of Du Page.

L.T.

• 1942 m. liepos 22 d. Amerikoje įvestas benzino normavimas, visas atsargas skiriam tik kariniams reikalingams.